

VERKENNEND BODEMONDERZOEK NEN 5740

**Omsteg 4
Gendringen**

Verkennd bodemonderzoek

conform de NEN 5740

projectlocatie
Omsteg 4
Gendringen

opdrachtgever
Bosma Bouwkundig Tekenbureau B.V.
Postbus 43
7064 ZG Silvolde

ECOPART B.V.
Zephirlaan 5
7004 GP DOETINCHEM

telefoon 0314-368100
fax 0314-365743
email info@ecopart-bv.nl

<i>Projectnummer en versie:</i> 15384, versie 1.0		<i>Status:</i> Definitief
<i>Projectleider:</i> Ing. X. Schuurmans	<i>Afdrukdatum:</i> 20-5-2011	<i>Rapportdatum:</i> 12 mei 2011
<i>Gecertificeerd veldmedewerker:</i> De heer G.F. te Pas		
<i>Autorisatie:</i> Goedgekeurd	<i>Naam:</i> ing. B. Mengers	<i>Paraaf:</i>

© ECOPART B.V. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever

BRL SIKB 2000
protocollen 2001 en 2002

Inhoudsopgave

1. Aanleiding en doelstelling	1-1
1.1 aanleiding van het onderzoek	1-1
1.2 doelstelling van het onderzoek	1-1
1.3 opzet van het onderzoek.....	1-1
1.4 reikwijdte van het onderzoek	1-2
1.5 het proces en kwaliteitssysteem	1-2
2. Vooronderzoek	2-1
2.1 algemene locatiegegevens	2-1
2.2 conclusies vooronderzoek	2-1
2.3 bodemopbouw en geohydrologie.....	2-2
3. Hypothese.....	3-1
4. Uitvoering veldwerkzaamheden	4-1
4.1 aanpak veldwerk	4-1
4.2 grond- en grondwatermonstername	4-1
4.3 uitvoering veldwerk	4-1
5. Resultaten veldwerkzaamheden.....	5-1
5.1 lokale bodemopbouw	5-1
5.2 zintuiglijke waarnemingen	5-1
6. Laboratoriumonderzoek.....	6-1
6.1 opzet laboratoriumonderzoek	6-1
6.2 samenstelling analysepakketten	6-2
7. Resultaten laboratoriumonderzoek	7-1
7.1 beoordelingskader bodemonderzoek	7-1
7.2 toetsingsresultaten	7-2
7.3 toelichting op de toetsing	7-6
7.4 interpretatie	7-6
8. Samenvatting en conclusie.....	8-1
8.1 samenvatting	8-1
8.2 conclusie	8-2

Bijlagen

I	Regionale en lokale situering
a.	regionale situering
b.	locale situering
II	Situatietekening onderzoekslocatie
III	Boorprofielen
IV	Analysegegevens laboratorium
V	Berekende achtergrond-, streef- en interventiewaarden
VI	Toegepaste NEN/NPR-richtlijnen, werkwijze en bemonsteringstechnieken
VII	Geraadpleegde bronnen

1. Aanleiding en doelstelling

1.1 aanleiding van het onderzoek

In opdracht van Bosma Bouwkundig Tekembureau B.V. is door ECOPART B.V. een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd op de locatie Omsteg 4 te Gendringen.

Aanleiding voor de uitvoering van dit onderzoek is de geprojecteerde verbouwing van de bestaande schuren tot 2 woningen en/of de geprojecteerde nieuwbouw van 2 woningen binnen de bestaande contouren. De eventuele aanwezigheid van een bodemverontreiniging kan een beletsel of beperking van deze plannen vormen.

1.2 doelstelling van het onderzoek

Het doel van het ingestelde onderzoek in deze situatie is aan te tonen dat op de locatie redelijkerwijs gesproken geen verontreinigende stoffen aanwezig zijn in de grond boven de generieke achtergrondgehalten en/of in het freatisch grondwater in gehalten boven de streefwaarden.

1.3 opzet van het onderzoek

De opzet van het onderzoek is gebaseerd op de Nederlandse norm voor verkennend bodemonderzoek (NEN 5740) en is als volgt opgebouwd:

1. **inventarisatie:** De beschikbare gegevens over de onderhavige onderzoekslocatie, voor zover deze van belang zijn voor het verkrijgen van inzicht in een mogelijke bodemverontreiniging worden verzameld, gerangschikt en samengevat in een vooronderzoek. Gebaseerd op deze gegevens wordt een onderzoeksplan opgesteld.
2. **onderzoek:** Bij het veldonderzoek worden aanvullende gegevens verkregen over de bodemopbouw en mogelijke bodemvreemde bijmengingen. Tevens worden de grond en het grondwater systematisch bemonsterd en chemisch onderzocht op mogelijke verontreinigingen.
3. **rapportage:** Er wordt verslag gedaan van een aantal locatiegegevens alsmede van de uitkomsten van de onderzoeksgegevens. Aan de hand van de interpretatie van de resultaten afkomstig van de chemische analyses, is er een conclusie omtrent de kwaliteit van de bodem en de gebruiksmogelijkheden of beperkingen van het perceel met betrekking tot de bodemkwaliteit in de rapportage opgenomen.

Op basis van de voorhanden zijnde gegevens is een bemonsterings- en analyseplan opgesteld en uitgewerkt.

1.4 reikwijdte van het onderzoek

Het verkennend bodemonderzoek wordt in zijn algemeenheid uitgevoerd door steekproefsgewijs bemonsteren van al dan niet verdachte bodemlagen. Hoewel ECOPART B.V. conform de van toepassing en van kracht zijnde regelgeving handelt, is het juist deze steekproefsgewijze benadering die het onmogelijk maakt garanties ten aanzien van de verontreinigingssituatie af te geven op basis van de resultaten van een bodemonderzoek. Het vorenstaande betekent dat ECOPART B.V. op voorhand geen aansprakelijkheid accepteert ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door ECOPART B.V. uitgevoerde bodemonderzoek neemt. In een voorkomend geval adviseren wij u altijd contact op te nemen met uw aanspreekpunt binnen ECOPART B.V.

Verder kan worden opgemerkt dat de voor het historisch onderzoek geraadpleegde bronnen niet altijd zonder fouten en volledig zijn. Voor het verkrijgen van historische informatie is ECOPART B.V. wel afhankelijk van deze bronnen, waardoor ECOPART B.V. niet kan instaan voor de juistheid en volledigheid van de verzamelde historische informatie.

Tevens wordt erop gewezen dat het uitgevoerde onderzoek een momentopname betreft en dat naarmate meer activiteiten op de locatie plaatsvinden en de periode verstreken sedert uitvoering van het onderzoek langer wordt, de onderzoeksresultaten met een grotere omzichtigheid moeten worden gehanteerd.

1.5 het proces en kwaliteitssysteem

Het procescertificaat van ECOPART B.V. en het hierbij behorende kwaliteitskeurmerk zijn uitsluitend van toepassing op de activiteiten inzake de monsterneming inclusief de daarbij behorende veldwerkregistratie en de overdracht van de monsters aan een door de Stichting Raad voor Accreditatie (STERLAB) erkend laboratorium.

Tussen ECOPART B.V. en de opdrachtgever is geen sprake van een relatie die de onafhankelijkheid en/of integriteit van ECOPART B.V. zou beïnvloeden of de werkzaamheden zou kunnen belemmeren.

2. Vooronderzoek

2.1 algemene locatiegegevens

Het onderzochte terrein is gelegen aan de Omsteg 4 te Gendringen en heeft een oppervlakte van circa 5.605 m². In bijlage Ia is de regionale situering weergegeven. De lokale situering is weergegeven in bijlage Ib.

Om te bepalen van welke hypothese moet worden uitgegaan bij het opstellen van de onderzoeksstrategie, is door ECOPART B.V. een vooronderzoek conform de NEN 5725 (basisniveau) ingesteld. Een dergelijk onderzoek dient informatie te verschaffen over het vroegere en huidige gebruik van de te onderzoeken locatie, alsmede over de bodemsamenstelling en de geohydrologische situatie.

Hiervoor is op d.d. 14 april 2011 bij de gemeente Oude IJsselstreek het gemeentelijk milieudossier ingezien. Vervolgens is op 22 april 2011, voorafgaande aan het veldwerk, het terrein visueel geïnspecteerd.

Onderstaand zijn de conclusies van het vooronderzoek weergegeven. Tevens is de regionale bodemopbouw en geohydrologische situatie beschreven.

2.2 conclusies vooronderzoek

Onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie is gelegen in het buitengebied ten westen van Gendringen. Vroeger was de locatie Omsteg 4 in gebruik als agrarisch bedrijf. De locatie was ten tijde van het onderzoek niet meer als zodanig in gebruik. Op de locatie staat een woning met een stal voor rundvee, kalveren, fokzeugen en biggen en opslag / garage, een ligboxenstal en een werktuigenberging. De verharding bestaat uit beton in de gebouwen en deels op het buitenterrein. Het buitenterrein is tevens deels verhard met klinkers. Het overige deel van het buitenterrein bestaat uit gras / weiland. De omgeving van de onderzoekslocatie heeft in hoofdzaak een agrarische bestemming.

Milieudossier

Voor de locatie Omsteg 4 is op d.d. 11 augustus 1981 een hinderwetvergunning verleend (18 mei verzoek) aan maatschap H.J. en G.J. Colenbrander tot het oprichten, in werking brengen en in werking houden van een rundvee- en fokzeugenbedrijf.

Vervolgens is op 14 juni 1988 een kennisgeving Besluit mestbassins gedaan.

Op 9 april 1992 is door G.J. Colenbrander een kennisgeving gedaan tot het van toepassing worden van het Besluit melkrundveehouderijen op een reeds opgerichte melkveehouderij op de locatie Omsteg 4 te Gendringen.

Op 29 oktober 1993 is een kennisgeving gedaan dat de spankap op de mestbassin zit.

Bodembedreigende activiteiten

Uit de milieudossiers is gebleken dat op de locatie een bovengrondse 600 liter dieselolietank en een ondergrondse 5.000 liter HBO-tank aanwezig is/was. De bovengrondse dieselolietank is ten tijde van het onderzoek niet meer aanwezig. Deze stond achter de werktuigenberging. In 1972 is de 5.000 liter HBO-tank geïnstalleerd en deze is medio 1997 gesaneerd. Hierbij is ook ongeveer 12 m³ grond verwijderd in verband met een aangetroffen olieverontreiniging. Van deze sanering is geen evaluatie opgesteld. Het is dus niet bekend wat de kwaliteit van de bodem is ter plaatse van de voormalige ondergrondse 5.000 liter HBO-tank.

Er zijn van de onderzoekslocatie geen gegevens bekend omtrent sloop van opstallen of demping / verharding met (on)gebroken puin op de locatie, zodat op de locatie geen verontreiniging met asbest wordt verwacht. Uit de visuele inspectie van het maaiveld ter plaatse is geen asbestverdacht materiaal waargenomen.

Eerder uitgevoerd bodemonderzoek

Voor zover bekend zijn ter plaatse van de onderzoekslocatie in het verleden geen bodemonderzoeken uitgevoerd.

Conclusie vooronderzoek

Uit het historisch onderzoek blijkt dat er op de onderzoekslocatie in het verleden een bovengrondse dieselolietank aanwezig was. Tevens was op de onderzoekslocatie een ondergrondse olietank met olieverontreiniging aanwezig, welke zijn gesaneerd. Het is niet bekend wat de kwaliteit van de bodem is ter plaatse van deze voormalige 5.000 liter HBO-tank. Derhalve zal er voor het onderzoek worden uitgegaan van de standaard onderzoeksstrategie voor 'onverdachte locaties' conform NEN 5740 aangevuld met een gericht onderzoek naar de aanwezigheid van minerale olie en/of vluchtige aromaten ter plaatse van de voormalige bovengrondse dieselolietank en de voormalige ondergrondse 5.000 liter HBO-tank.

2.3 bodemopbouw en geohydrologie***Oostelijk Gelderland***

Geologisch gezien kan het oostelijke gedeelte van Gelderland worden onderverdeeld in het IJsseldal [omgeving Zutphen], het oostelijke en westelijke deel van het pleistocene bekken [omgeving Lochem, Ruurlo, Lichtenvoorde, Varsseveld], het Tertiair plateau [omgeving Winterswijk] en de zuidwestelijk gelegen Riviervlakte [omgeving Zevenaar, 's-Heerenberg]. De belangrijkste waterlopen in deze streek worden gevormd door de Schipbeek, de Berkel, de Oude IJssel, de Aaltense Slinge en de Oude Rijn. Het gebied helt van 30 à 40 m + NAP in het oosten tot 8 á 12 m + NAP in de IJsselvallei.

Voor de bodemgegevens en de geohydrologische informatie is gebruik gemaakt van de grondwaterkaart van Nederland (40 Oost) en de Provinciale Overzichten Win- en Produktiemiddelen (VEWIN).

Riviervlakte***Algemeen***

De Riviervlakte wordt begrensd door de Oude IJssel, de IJssel en de Rijn en valt ruwweg uiteen in drie delen: het Montferland (gestuwd gebied), het deel westelijk hiervan en het deel oostelijk hiervan. Ten oosten en westen van het Montferland

behoren de belangrijkste bodemtypen die binnen dit gebied voorkomen tot de poldervaaggronden en de ooivaaggronden. De meest voorkomende bodemtypen van het Montferland behoren tot de veldpodzolgronden, de enkeerdgronden en de vaaggronden.

Geologische ontstaanswijze

Voor de geologische ontstaanswijze van het gebied is het tijdvak vanaf het Tertiair van belang. Tijdens deze periode werden in Nederland mariene, schelp- en glauconiethoudende zandige kleien afgezet, de Formaties van Oosterhout en Breda. Tegen het einde van het Tertiair begon de zeespiegel te dalen en werd de nog mariene zandige Formatie van Maassluis afgezet. Vervolgens maakte mariene sedimentatie tijdens het Onder-Pleistoceen plaats voor fluviale sedimentatie van zanden, aangevoerd door de Rijn en de Maas, de Formatie van Urk en Tegelen. Deze laatste komt alleen voor ten westen van de lijn Doesburg-Zevenaar. Tijdens het Saaliën was het gebied vermoedelijk met landijs bedekt. De zeespiegel daalde en rivieren sneden zich diep in. Het landijs drong door de dalen binnen, en veroorzaakte opstuwing langs de dalwanden. Deze stuwwallen, zoals het Montferland, bestaan grotendeel uit verschubde en geplooid mariene fluviale sedimenten. Uit deze perioden stamt de Formatie van Drente die een zeer gevarieerde samenstelling heeft van zanden en leem. Toen na de terugtrekking van het landijs de Rijn weer in noordelijke richting ging stromen zette deze de eveneens zandige Formatie van Kreftenheye af. Deze zijn later plaatselijk door de wind bedekt met dekzand van de Formatie van Twente. In het Holoceen vond tenslotte fluviale sedimentatie plaats door de IJssel. Het betreft de overwegend kleiige Betuwe Formatie.

Regionale bodemopbouw

Ter plaatse van de onderzoekslocatie, welk gebied een begraven stuwwal betreft, is een slecht doorlatende deklaag aanwezig, welke kan bestaan uit klei, veen of al dan niet slibhoudend zand. De dikte van deze laag varieert sterk per locatie en kan oplopen tot circa 4,00 meter. Verspreid komen laagjes veen voor, vaak leemhoudend. In het dal van de Oude IJssel is ook sterk ijzerhoudend materiaal afgezet. Deze oerbanken lijken veel op rivierleem.

Onder deze deklaag bevindt zich het enige watervoerende pakket, dat onderscheiden kan worden. Het bestaat ter plaatse van het glaciaal bekken uit matig grove iets grindhoudende zanden. De dikte ter plaatse kan variëren van circa 15,00 tot 21,00 meter dikte. Een scheidende laag en een tweede watervoerende pakket ontbreken.

De slecht doorlatende basis bestaat uit fluviale post-glaciaal zanden, plaatselijk met slecht doorlatende, soms met goed doorlatende gestuwde afzettingen van het Pliocene. De dikte en plaats van voorkomen van deze doorlatende afzettingen zijn niet exact bekend. Zij worden als niet belangrijke watervoerende pakketten beschouwd.

Overzicht van de geohydrologische bodemgesteldheid

Pakket	Formatie(s)	D	Samenstelling	kD m ² /dag
Deklaag	Twente.	0-4	Fijn zand, leem, klei	
g				
WVP 1	Kreftenheye	4-20	Grof grindhoudend zand/ matig fijn tot grof zand	kD 600-1700
Basis	Oosterhout	> 20	klei, zandige klei	

WVP = WaterVoerend Pakket, D = Dikte in m, kD = Doorlaatvermogen in m²/dag

Geohydrologische situatie

Het westelijke deel van de Riviervlakte bestaat overwegend uit twee watervoerende pakketten. Het eerste wordt gevormd door de Formatie van Kreftenheye. De eerste scheidende laag bestaat uit de Formatie van Drente. Het tweede watervoerende pakket wordt gevormd door de Formaties van Urk, Maassluis en de zandige top van de formatie van Oosterhout. Ten westen van de lijn Zevenaar-Doesburg wordt het tweede watervoerende pakket in tweeën verdeeld door de aanwezigheid van de Formatie van Tegelen. Ten oosten van het Bergher bos [Monterland] bevindt zich slechts één watervoerend pakket dat bestaat uit de zanden van de Formaties van Urk, Twente en Kreftenheye. De hydrologische basis wordt gevormd door het Tertiair.

Het grondwater in het eerste watervoerende pakket vertoont een grondwaterbult ter plaatse van het Montferland waar vandaan het water in alle richtingen afstroomt. Naar het oosten toe is de grondwaterstroming slechts gering. De stroming in het tweede watervoerende pakket, enkel aanwezig ten westen van de lijn Wehl-Beek, vertoont een vergelijkbaar beeld. In het westen ontvangt het gebied vermoedelijk kwelwater afkomstig van de Veluwe.

Regionale grondwaterstroming

In het eerste -en ter plaatse enige- watervoerende pakket, stroomt het grondwater in noordoostelijke richting. In de richting van de Oude IJssel. Het verhang bedraagt circa 0,50 tot 1,00 meter per kilometer. Indien wordt aangenomen dat de doorlatendheid van de zandafzetting in het eerste watervoerende pakket (WVP 1) circa 50 m/d bedraagt, dan is de horizontale stroomsnelheid van het grondwater (gecorrigeerd voor een poriënvolume van 0,3) circa 4 tot 5 meter per jaar.

Grondwaterstromingsparameters

Pakket	Stromings- richting	k [m/d]	i [m-km]	v [m/jr.]	Grondwaterstand
Deklaag	N / NO				10,00 m + NAP (GLG)
WVP 1	N / NO	50	0,0005 0,001	tot 4,5	10,50 m + NAP (HLG)

Het maaiveld bevindt zich op circa 12 m. + NAP.

WVP = WaterVoerend Pakket, k = Doorlatendheid, i = verhang, v = horizontale stroomsnelheid

Grondwateronttrekkingen

De belangrijkste grondwateronttrekkingen ten behoeve van de drinkwatervoorziening vinden plaats bij pompstation 'De Pol', gelegen ten zuiden van de A18, op circa 3 kilometer ten zuidoosten van het centrum van de gemeente Doetinchem. Hier worden circa 3 tot 4 miljoen m³ drinkwater per jaar gewonnen. Voorts vindt er in Wehl en Zeddam drinkwaterwinning plaats (ca. 2 miljoen m³ /jaar).

Verder zijn er nog een aantal grootschalige industriële grondwateronttrekkingen gesitueerd in de omgeving van de gemeente Doetinchem. Dit betreft totaal circa 1,5 miljoen m³ per jaar.

3. Hypothese

Op basis van de uitkomsten van het historisch onderzoek waaruit is gebleken dat er potentiële verontreinigende activiteiten hebben plaatsgevonden op de onderzoekslocatie, dient te worden vastgesteld dat de bodem plaatselijk kan zijn verontreinigd. Op grond van het gestelde in de NEN 5740 [de Nederlandse Norm (NEN) 5740] is er in het onderhavige geval sprake van een 'verdachte locatie'.

Ten aanzien van de ruimtelijke verdeling van deze (mogelijke) verontreinigingen mag worden verondersteld dat er sprake is van een heterogene verdeling van de verontreiniging met een bekende plaats van voorkomen van de kernen hiervan.

Er wordt uitgegaan van een basisonderzoek, gebaseerd op de 'onderzoeksstrategie bij verkennend onderzoek voor een onverdachte locatie' [Nederlandse Norm NEN 5740] strategie ONV, aangevuld met een gericht onderzoek ter plaatse van de voormalige bovengrondse dieselolietank en ter plaatse van de voormalige ondergrondse 5.000 liter HBO-tank, volgens strategie verdachte locaties met plaatselijke bodembelasting met duidelijke verontreinigingskern [Nederlandse norm NEN 5740, strategie VEP].

Opgemerkt wordt dat uit het vooronderzoek géén aanwijzingen zijn gevonden voor de mogelijke aanwezigheid van een verontreiniging met asbest in de bodem. Asbestonderzoek conform de NEN 5707 is derhalve niet noodzakelijk geacht. Echter de opgeboorde grond zal gecontroleerd worden op de aanwezigheid van asbestverdachte (plaat)materialen.

4. Uitvoering veldwerkzaamheden

4.1 aanpak veldwerk

Het veldwerk is uitgevoerd conform de BRL SIKB 2000, protocollen 2001 en 2002 en de bijbehorende NEN/NPR-richtlijnen. Voor een overzicht van de van toepassing zijnde normen wordt verwezen naar bijlage VI. De eventuele afwijkingen van deze richtlijnen en normbladen worden -indien van toepassing- in dit hoofdstuk vermeld en gemotiveerd.

Het veldwerk heeft plaatsgevonden op d.d. 22 april 2011. Het grondwater is d.d. 3 mei 2011 bemonsterd. De werkzaamheden zijn uitgevoerd door de heer G.F. te Pas van ECOPART B.V.

4.2 grond- en grondwatermonstername

Bij de veldwerkzaamheden wordt onderscheid gemaakt tussen onderzoek van de bovengrond (tussen 0,0-0,5 meter minus maaiveld (m-mv)), de ondergrond (tussen 0,5-2,0 m-mv) en het grondwater. De grondboringen zijn, afhankelijk van de diepte van de diverse monsternamepunten, van het maaiveld tot de maximaal te onderzoeken diepte van 2,0 m-mv over verschillende trajecten bemonsterd. Een en ander is afhankelijk van het karakter van de boring (verdacht of niet-verdacht), de onderscheiden bodemlagen en de organoleptische waarnemingen.

Meteen na het plaatsen van de peilbuizen zijn deze met een slangenpomp afgepompt. Minimaal een week na plaatsing zijn deze opnieuw afgepompt en is het grondwater bemonsterd. De filtratie over 0,45 µm voor de analyse van zware metalen is in-line verricht. Voor een meer gedetailleerde beschrijving van de wijze waarop de grond-en grondwatermonstername heeft plaatsgevonden wordt eveneens verwezen naar het gestelde in bijlage VI.

4.3 uitvoering veldwerk

Gezien de oppervlakte van het terrein zijn in totaal 16 grondboringen uitgevoerd (B1 t/m B16). In verband met het feit dat er een voormalige bovengrondse dieselolietank en een voormalige ondergrondse HBO-tank op de onderzoekslocatie aanwezig zijn, is het onderzoek aangevuld met aanvullende boringen en tevens zijn er peilbuizen ter plaatse van de voormalige bovengrondse dieselolietank en de voormalige ondergrondse HBO-tank geplaatst.

Alle boringen zijn uitgevoerd tot een minimale diepte van 0,5 m-mv. De boringen zijn middels een raster representatief verspreid over de onderzoekslocatie. Ten behoeve van het onderzoek naar de kwaliteit van de ondergrond zijn in totaal 4 boringen (B1 t/m B4) doorgezet tot een diepte van 2,0 m-mv. Ten behoeve van het grondwateronderzoek zijn boring B1, B17 en B19 doorgezet tot een diepte van minimaal 1,5 meter beneden de actuele grondwaterstand waarna in het betreffende boorgat een peilbuis is geplaatst.

UITVOERING VELDWERKZAAMHEDEN

De grondwaterstand bevond zich ten tijde van de uitvoering van de veldwerkzaamheden variërend tussen een diepte van 1,34 m-mv. tot 1,57 m-mv.

De onderzoekspunten zijn uitgepast / zijn ingemeten ten opzichte van de op locatie gesitueerde bebouwing danwel perceelgrenzen. Op de situatietekening (bijlage II) zijn de onderzoekspunten weergegeven.

5. Resultaten veldwerkzaamheden

5.1 lokale bodemopbouw

Tot de verkende diepte van MV – 1,50 m., bestaat het bodemprofiel overwegend uit klei met plaatselijk matig fijn zandgrond. De ondergrond bestaat uit siltig matig fijn zandgrond. Het watervoerend pakket wordt gevormd door middel van grindig matig grof zandgrond.

Voor een gedetailleerde beschrijving van de bodemopbouw wordt verwezen naar boorprofielen die zijn opgenomen als bijlage III.

5.2 zintuiglijke waarnemingen

De zintuiglijke waarnemingen van het bodemmateriaal tijdens de veldwerkzaamheden zijn in tabel 1 samengevat.

Tabel 1: Resultaten zintuiglijk onderzoek grondmonsters.

MONSTER	TRAJECT		AFWIJKEND BODEMMATERIAAL		
boring nr.	aanvang (m-Mv)	einde (m-Mv)	samenstelling	kleur	geur
B1 t/m B20	0,00	0,50	-	-	-
B1, B17 en B19	0,50	3,00	-	-	-
B2, B3 en B4	0,50	2,00	-	-	-
B18	0,50	1,00	-	-	-
B20	0,50	2,50	-	-	-

TOELICHTING OP DE TABEL:

-	: geen afwijkende waarnemingen	#	: geringe afwijkende waarnemingen
##	: afwijkende waarnemingen	###	: forse afwijkende waarnemingen
1)	: puinresten		
2)	: kooltjes		
3)	: minerale olie		
4)	: asbestverdacht materiaal		

Tijdens de uitvoering van het veldonderzoek zijn in de opgeboorde grond géén asbestverdachte materialen aangetroffen.

6. Laboratoriumonderzoek

6.1 opzet laboratoriumonderzoek

De grond- en grondwatermonsters worden in het laboratorium, conform de NEN 5740, geanalyseerd volgens AS SIKB 3000 en onderliggende protocollen.

Omdat de lagen van de boven- en ondergrond uit verschillende grondsoorten bestaat, zijn de lagen van deze verschillende grondsoorten apart gemengd en geanalyseerd. Voor de samenstelling van de (meng)monsters ten behoeve van het laboratoriumonderzoek wordt verwezen naar het gestelde in onderstaande tabel 2. De analysecertificaten zijn opgenomen onder bijlage IV.

Tabel 2: Samenstelling mengmonsters.

MONSTER		TRAJECT		ANALYSE	BIJZONDER- HEDEN
meng- monster	boring nummer	aanvang (m-Mv)	einde (m-Mv)	pakket- nummer	bodemlaag
MM1	B1, B2, B3, B6 t/m B11 en B15	0,00	0,50	A	bovengrond klei
MM2	B4, B5 en B16	0,00	0,50	A	bovengrond siltig zandgrond
MM3	B12, B13 en B14	0,00	0,50	A	Bovengrond humeus, kleiig zandgrond
MM4	B1, B2 en B3	0,50	1,00	A	ondergrond klei
	B4	0,50	1,00		
		1,00	1,50		
		1,50	2,00		
MM5	B1, B2 en B3	1,00	1,50	A	ondergrond siltig zandgrond
		1,50	2,00		
MM6	B17 en B18	0,00	0,50	B	bovengrond
MM7	B19 en B20	2,00	2,50	B	ondergrond
W1	B1	2,00	3,00	C	grondwater
W17	B17	1,00	3,00	D	grondwater
W19	B19	1,00	3,00	D	grondwater

Voor de samenstelling van de betreffende analysepakketten wordt verwezen naar onderstaande paragraaf 6.2.

6.2 samenstelling analysepakketten

Hieronder is de samenstelling van de analysepakketten weergegeven:

pakket A (grond NEN 5740):

- zware metalen: barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink;
- polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK 10 leidraad);
- polychloorbifenylen (PCB);
- minerale olie (GC);
- lutum en organische stof.

pakket B (grond):

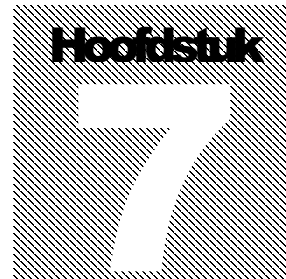
- minerale olie (GC);
- lutum en organische stof.

pakket C (grondwater NEN 5740):

- zware metalen: barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink
- vluchtige gechloreerde koolwaterstoffen;
- vluchtige broomhoudende koolwaterstoffen;
- vluchtige aromatische koolwaterstoffen (incl. naftaleen en styreen);
- minerale olie.

pakket D (grondwater):

- vluchtige aromatische koolwaterstoffen (incl. naftaleen en styreen);
- minerale olie.

7. Resultaten laboratoriumonderzoek

7.1 beoordelingskader bodemonderzoek

Om de mate van verontreiniging van de grond en het grondwater te kunnen beoordelen, zijn de uitkomsten van de chemische analyses van de grondmonsters en de watermonsters getoetst aan de toetsingswaarden welke gesteld zijn in de Wet bodembescherming. Deze indicatieve richtwaarden zijn als volgt te definiëren:

- **Generieke achtergrondwaarde / streefwaarde voor een multifunctionele bodem:** De achtergrond- danwel streefwaarden geven het niveau aan waarbij sprake is van een duurzame bodemkwaliteit en komen overeen met de gemiddelde gehalten aan van nature aanwezige stoffen in de bodem, gerelateerd aan het lutum- en/of het organische stofgehalte. Een overschrijding van de achtergrond-/streefwaarden wordt een lichte verhoging genoemd, waarbij mogelijk sprake kan zijn van een bodemverontreiniging.
- **Interventiewaarden t.b.v. een beslissing tot sanering:** De interventiewaarden geven aan wanneer de functionele eigenschappen die de bodem heeft voor mens, dier en plant ernstig zijn of dreigen te worden verminderd. Dit geldt zowel voor de humaan- als eco-toxicologische effecten van de bodemverontreinigende stoffen.
- **Voor verontreinigingen ontstaan vóór 1-1-1987** zijn de interventiewaarden gerelateerd aan een ruimtelijke schaal. Om van overschrijding van de waarden, en dus van een geval van ernstige bodemverontreiniging te spreken, dient voor ten minste één stof de gemiddelde concentratie in minimaal 25 m³ grond of 100 m³ grondwater hoger te zijn dan de interventiewaarde. De interventiewaarde is net als de achtergrond-/streefwaarde gerelateerd aan het organische stof- en lutumgehalte van de bodem. Ernstige verontreinigingen worden onderscheiden in spoedeisende en niet-spoedeisend gevallen. Om te kunnen bepalen of er sprake is van een spoedeisende en niet-spoedeisend geval, worden aan de hand van (uniforme) rekenmethoden, aangevuld met metingen, de actuele risico's voor mens en ecosysteem en de actuele verspreidingsrisico's bepaald. Een overschrijding van de interventiewaarden wordt als ernstige verontreiniging omschreven.
- **Voor verontreinigingen ontstaan na 1-1-1987** geldt de zorgplicht. Dit houdt in dat de verontreinigde locaties ten allen tijde zo spoedig mogelijk dienen te worden gesaneerd.
- **Tussenwaarden ten behoeve van nader onderzoek:** Wanneer blijkt dat de concentratie van één of meerdere stoffen de som van de achtergrond-/streef- en interventiewaarden gedeeld door twee op één of meerdere plaatsen overschrijdt, wordt er vanuit gegaan dat zich een risico voor de volksgezondheid zou kunnen voordoen. Er zal verder onderzoek noodzakelijk zijn om de verontreinigingsgraad van het terrein nader te analyseren. Een overschrijding van de tussenwaarden wordt als matige verhoging omschreven.

Bij de beoordeling van deze waarden speelt de lokale verontreinigings situatie en het toekomstige gebruik van de onderhavige locatie een belangrijke rol. Onder de lokale verontreinigings situatie worden die factoren verstaan die van belang zijn voor de mate van en de mogelijkheid tot verspreiding van de verontreiniging naar de omgeving. Het gebruik van de bodem speelt mede een rol bij de bepaling van de mate van eventueel gevaar voor de volksgezondheid of het milieu. Hierbij wordt bijvoorbeeld onderscheid gemaakt tussen enerzijds de meer kwetsbare gebieden, zoals woon-, werk-, en andere verblijfsgebieden, waterwingebieden en natuurgebieden en de minder kwetsbare gebieden, zoals bijvoorbeeld industrieterreinen of gronden met een infrastructurele bestemming.

7.2 toetsingsresultaten

De resultaten van de het laboratoriumonderzoek zijn getoetst aan de achtergrond-, streef- en interventiewaarden uit de Wet bodembescherming. In de navolgende toetsingstabellen 4 (grond) en 5 (grondwater) is aangegeven in welke mate de geanalyseerde stofparameters deze waarden overschrijden.

Tabel 4: Analyseresultaten grond in mg/kg d.s. (toetsing achtergrond- en interventiewaarden)

Monsternummer	MM1 ¹		MM2 ²		MM3 ³		MM4 ⁴	
Boring	01,02,03,06,07,08,09,10,11,15		04,05,16		12,13,14		01,02,03,04	
Bodemtype	KS1		ZS1		ZKH2		KS1	
Zintuiglijk								
IJzer [Fe]	< 5,0	----	< 5,0	----	< 5,0	----	< 5,0	----
Calciumcarbonaat	1,6	----	2,7	----	0,9	----	1,6	----
Droge stof	85,3	----	89,9	----	83,0	----	87,1	----
Humus (% op ds)	1,8		0,8		3,2		1	
Lutum (% op ds)	17		3,2		11		28	
Van (cm-mv)	0		0		0		50	
Tot (cm-mv)	60		60		50		200	
Barium [Ba]	110	----	110	----	53	----	100	----
Cadmium [Cd]	< 0,35		< 0,35		< 0,35		< 0,35	
Kobalt [Co]	14	*	8,6	*	25	*	14	
Koper [Cu]	< 19		34	*	< 19		< 19	
Kwik [Hg]	< 0,05		< 0,05		< 0,05		< 0,05	
Lood [Pb]	23		< 10,0		18		15	
Molybdeen [Mo]	< 1,5		< 1,5		< 1,5		< 1,5	
Nikkel [Ni]	22		< 12		< 12		21	
Zink [Zn]	< 59		130	*	76		< 59	
PAK 10 VROM	1,9	----	1,1	----	1,7	----	n.a.	----
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	2,0	*	1,1		1,8	*	< 0,35	
Anthraceen	< 0,050	----	< 0,050	----	< 0,050	----	< 0,050	----
Benzo(a)anthraceen	0,23	----	0,12	----	0,22	----	< 0,050	----
Benzo(a)pyreen	0,26	----	0,16	----	0,20	----	< 0,050	----
Benzo(g,h,i)peryleen	0,16	----	0,11	----	0,12	----	< 0,050	----
Benzo(k)fluorantheen	0,13	----	0,077	----	0,13	----	< 0,050	----
Chryseen	0,20	----	0,13	----	0,22	----	< 0,050	----
Fenanthreen	0,21	----	0,070	----	0,16	----	< 0,050	----
Fluorantheen	0,47	----	0,27	----	0,42	----	< 0,050	----
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	0,26	----	0,13	----	0,23	----	< 0,050	----
Naftaleen	< 0,050	----	< 0,050	----	< 0,050	----	< 0,050	----
PCB (som 7)	n.a.	----	n.a.	----	n.a.	----	n.a.	----
PCB (7) (som, 0.7 factor)	< 0,0049		< 0,0049		< 0,0049		< 0,0049	
PCB 28	< 0,0010	----	< 0,0010	----	< 0,0010	----	< 0,0010	----
PCB 52	< 0,0010	----	< 0,0010	----	< 0,0010	----	< 0,0010	----
PCB 101	< 0,0010	----	< 0,0010	----	< 0,0010	----	< 0,0010	----
PCB 118	< 0,0010	----	< 0,0010	----	< 0,0010	----	< 0,0010	----
PCB 138	< 0,0010	----	< 0,0010	----	< 0,0010	----	< 0,0010	----
PCB 153	< 0,0010	----	< 0,0010	----	< 0,0010	----	< 0,0010	----
PCB 180	< 0,0010	----	< 0,0010	----	< 0,0010	----	< 0,0010	----
Minerale olie C10 - C40	< 20		< 20		< 20		< 20	
Minerale olie C10 - C12	< 4,0	----	< 4,0	----	< 4,0	----	< 4,0	----
Minerale olie C12 - C16	< 4,0	----	< 4,0	----	< 4,0	----	< 4,0	----
Minerale olie C16 - C20	< 2,0	----	< 2,0	----	< 2,0	----	< 2,0	----
Minerale olie C20 - C24	2,7	----	< 2,0	----	3,9	----	< 2,0	----
Minerale olie C24 - C28	3,5	----	4,9	----	6,0	----	< 2,0	----
Minerale olie C28 - C32	5,3	----	7,8	----	8,0	----	< 2,0	----
Minerale olie C32 - C36	< 2,0	----	< 2,0	----	3,3	----	< 2,0	----
Minerale olie C36 - C40	< 2,0	----	< 2,0	----	< 2,0	----	< 2,0	----

¹ MM1: B1.1, B2.1, B3.1, B6.1, B7.1, B8.1, B9.1, B10.1, B11.1; B15.1

² MM2: B4.1, B5.1, B16.1

³ MM3: B12.1, B13.1, B14.1

⁴ MM4: B1.2, B2.2, B3.2, B4.2, B4.3, B4.4

Toetsing conform het toetsingskader van VROM (circulaire bodemsanering d.d. 1 april 2009)

De gehalten zijn als volgt geïnterpreteerd:

----- geen toetsnorm aanwezig

* het gehalte is groter dan de achtergrondwaarde

** het gehalte is groter dan het gemiddelde van de achtergrond- en interventiewaarde

*** het gehalte is groter dan de interventiewaarde

- niet geanalyseerd

n.a. niet aangetroffen

Tabel 4: Analyseresultaten grond in mg/kg d.s. (toetsing achtergrond- en interventiewaarden)

Monsternummer	MM5 ¹	MM6 ²	MM7 ³
Boring	01,02,03	17,18	19,20
Bodemtype	ZS1	KZ1	ZS1G3
Zintuiglijk			
IJzer [Fe]	< 5,0	< 5,0	< 5,0
Calciumcarbonaat	1,2	2,2	0,3
Droge stof	85,7	85,1	87,7
Van (cm-mv)	100	0	200
Tot (cm-mv)	200	50	250
Humus (% op ds)	1,1	3	0,1
Lutum (% op ds)	13	14	1
Barium [Ba]	58	-	-
Cadmium [Cd]	< 0,35	-	-
Kobalt [Co]	6,5	-	-
Koper [Cu]	< 19	-	-
Kwik [Hg]	< 0,05	-	-
Lood [Pb]	< 10,0	-	-
Molybdeen [Mo]	< 1,5	-	-
Nikkel [Ni]	< 12	-	-
Zink [Zn]	< 59	-	-
PAK 10 VROM	n.a.	-	-
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	< 0,35	-	-
Anthraceen	< 0,050	-	-
Benzo(a)anthraceen	< 0,050	-	-
Benzo(a)pyreen	< 0,050	-	-
Benzo(g,h,i)peryleen	< 0,050	-	-
Benzo(k)fluorantheen	< 0,050	-	-
Chryseen	< 0,050	-	-
Fenanthreen	< 0,050	-	-
Fluorantheen	< 0,050	-	-
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	< 0,050	-	-
Naftaleen	< 0,050	-	-
PCB (som 7)	n.a.	-	-
PCB (7) (som, 0.7 factor)	< 0,0049	-	-
PCB 28	< 0,0010	-	-
PCB 52	< 0,0010	-	-
PCB 101	< 0,0010	-	-
PCB 118	< 0,0010	-	-
PCB 138	< 0,0010	-	-
PCB 153	< 0,0010	-	-
PCB 180	< 0,0010	-	-
Minerale olie C10 - C40	< 20	290	< 20
Minerale olie C10 - C12	< 4,0	< 4,0	< 4,0
Minerale olie C12 - C16	< 4,0	19	< 4,0
Minerale olie C16 - C20	< 2,0	85	< 2,0
Minerale olie C20 - C24	< 2,0	65	< 2,0
Minerale olie C24 - C28	< 2,0	36	< 2,0
Minerale olie C28 - C32	< 2,0	37	< 2,0
Minerale olie C32 - C36	< 2,0	29	< 2,0
Minerale olie C36 - C40	< 2,0	24	< 2,0

¹ MM5: B1.3, B1.4, B2.3, B2.4, B3.3, B3.4

² MM6: B17.1, B18.1

³ MM7: B19.5, B20.5

Toetsing conform het toetsingskader van VROM (circulaire bodemsanering d.d. 1 april 2009)

De gehalten zijn als volgt geclassificeerd:

----- geen toetsnorm aanwezig

* het gehalte is groter dan de achtergrondwaarde

** het gehalte is groter dan het gemiddelde van de achtergrond- en interventiewaarde

*** het gehalte is groter dan de interventiewaarde

- niet geanalyseerd

n.a. niet aangetroffen

Tabel 5: Analyseresultaten grondwater in µg/l (toetsing streef- en interventiewaarden)

Monsternummer	W1	W17	W19
Datum	3-5-2011	3-5-2011	3-5-2011
pH	6,77	6,83	6,6
Ec (µS/cm)	418	419	449
Filternummer	1	1	1
Van (cm-mv)	200	100	100
Tot (cm-mv)	300	300	300
Barium [Ba]	230	*	-
Cadmium [Cd]	< 0,80	-	-
Kobalt [Co]	< 20	-	-
Koper [Cu]	< 15	-	-
Kwik [Hg]	< 0,05	-	-
Lood [Pb]	< 15	-	-
Molybdeen [Mo]	< 5,0	-	-
Nikkel [Ni]	< 15	-	-
Zink [Zn]	< 65	-	-
Benzeen	< 0,20	< 0,20	< 0,20
Ethylbenzeen	< 0,50	< 0,50	< 0,50
Tolueen	< 0,50	< 0,50	< 0,50
meta-/para-Xyleen (som)	< 0,20	< 0,20	< 0,20
ortho-Xyleen	< 0,10	< 0,10	< 0,10
Xylenen (som)	n.a.	n.a.	n.a.
Xylenen (som, 0.7 factor)	< 0,21	< 0,21	< 0,21
Styreen (Vinylbenzeen)	< 0,50	< 0,50	< 0,50
Naftaleen	< 0,050	< 0,050	< 0,050
Dichloormethaan	< 0,20	-	-
Trichloormethaan (Chloroform)	< 0,50	-	-
Tetrachloormethaan (Tetra)	< 0,10	-	-
1,1-Dichloorethaan	< 0,50	-	-
1,2-Dichloorethaan	< 0,50	-	-
1,1,1-Trichloorethaan	< 0,10	-	-
1,1,2-Trichloorethaan	< 0,10	-	-
Vinylchloride	< 0,20	-	-
1,1-Dichlooretheen	< 0,10	-	-
cis-1,2-Dichlooretheen	< 0,10	-	-
trans-1,2-Dichlooretheen	< 0,10	-	-
cis + trans-1,2-Dichlooretheen	n.a.	-	-
1,2-Dichloorethenen (som, 0.7 factor)	< 0,14	-	-
Trichlooretheen (Tri)	< 0,50	-	-
Tetrachlooretheen (Per)	< 0,10	-	-
1,1-Dichloorpropaan	< 0,20	-	-
1,2-Dichloorpropaan	< 0,20	-	-
1,3-Dichloorpropaan	< 0,20	-	-
Dichloorpropaan	n.a.	-	-
Dichloorpropanen (0,7 som, 1,1+1,2+)	< 0,42	-	-
Tribroommethaan (bromoform)	< 0,50	-	-
Minerale olie C10 - C40	< 100	< 100	< 100
Minerale olie C10 - C12	< 20	< 20	< 20
Minerale olie C12 - C16	< 20	42	< 20
Minerale olie C16 - C20	< 10,0	15	< 10,0
Minerale olie C20 - C24	< 10,0	< 10,0	< 10,0
Minerale olie C24 - C28	< 10,0	< 10,0	< 10,0
Minerale olie C28 - C32	< 10,0	< 10,0	< 10,0
Minerale olie C32 - C36	< 10,0	< 10,0	< 10,0
Minerale olie C36 - C40	< 10,0	< 10,0	< 10,0

Toetsing conform het toetsingskader van VROM (circulaire bodemsanering d.d. 1 april 2009)

De gehalten zijn als volgt geclassificeerd:

- geen toetsnorm aanwezig
- * het gehalte is groter dan de streefwaarde
- ** het gehalte is groter dan het gemiddelde van de streef- en interventiewaarde
- *** het gehalte is groter dan de interventiewaarde
- niet geanalyseerd
- n.a. niet aangetroffen

7.3 toelichting op de toetsing

De uitkomsten van het bodemonderzoek zijn als volgt samen te vatten:

(**concentratie** < streef-/achtergrondwaarde : niet verhoogd)
 (streef-/achtergrondwaarde < **concentratie** < tussenwaarde [(S+I)/2]: licht verhoogd)
 (tussenwaarde < **concentratie** < interventiewaarde : matig verhoogd)
 (**concentratie** > interventiewaarde : sterk verhoogd)

- **de zware metalen:** In de mengmonsters van de bovengrond (MM1, MM2 en MM3) is voor kobalt gehalten gemeten, welke boven de achtergrondwaarden zijn gelegen. In mengmonster MM2 zijn tevens voor koper en zink licht verhoogde gehalten gemeten. In de mengmonsters van de ondergrond (MM4 en MM5) zijn geen verhoogde gehalten zware metalen gemeten. In het grondwatermonster (W1) is voor barium een gehalte boven de streefwaarde aangetroffen.
- **polychloorbifenylen:** In de mengmonsters van de boven- en ondergrond zijn geen verhoogde gehalten PCB gemeten.
- **vluchtige gechloreerde koolwaterstoffen en broomhoudende koolwaterstoffen:** In het grondwatermonster zijn geen verhoogde concentraties VOCl en/of broomhoudende koolwaterstoffen gemeten.
- **vluchtige aromatische koolwaterstoffen, naftaleen en styreen:** In de grondwatermonsters zijn geen verhoogde concentraties BTEXNS gemeten.
- **minerale olie:** In de mengmonsters van de boven- en ondergrond (MM1 t/m MM5) en in het mengmonster van de ondergrond ter plaatse van de voormalige ondergrondse HBO-tank (MM7) zijn geen verhoogde gehalten minerale olie gemeten. In het mengmonster van de bovengrond ter plaatse van de voormalige bovengrondse dieselolietank is voor minerale olie een licht verhoogd gehalte gemeten. In de grondwatermonsters (W1, W17 en W19) zijn geen verhoogde gehalten minerale olie gemeten.
- **polycyclische aromatische koolwaterstoffen:** In mengmonster MM1 en MM3 van de bovengrond zijn voor PAK licht verhoogde gehalten aangetroffen. In de overige mengmonsters van de boven- en ondergrond (MM2, MM4 en MM5) zijn geen verhoogde gehalten PAK gemeten.

7.4 interpretatie

Uit de analyseresultaten blijkt dat er enkele stoffen verhoogd (concentratie boven de streefwaarde) zijn aangetroffen. In deze paragraaf wordt per stof, in algemene zin, aangegeven op welke wijze deze in het milieu voorkomt en wordt toegepast.

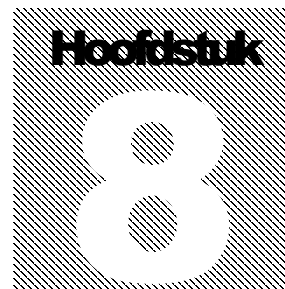
De bovengrond is licht verontreinigd met kobalt en plaatselijk zijn in de bovengrond voor koper en zink licht verhoogde gehalten gemeten. Het grondwater is licht verontreinigd met barium. **Kobalt** is zilverkleurige en ferromagnetisch. Kobalt is in poedervorm brandbaar. Kobaltverbindingen zijn matig giftig. Samen met nikkel en ijzer wordt het vaak in grote hoeveelheden aangetroffen in meteorieten. Het komt ook voor in het menselijk lichaam als bestanddeel van vitamine B12. Net als in de oudheid wordt kobalt(II)oxide gebruikt als pigment voor glas en porselein. Andere toepassingen van kobalt zijn: component in sterke permanente magneten, katalysator in de chemische industrie en als elektroden in batterijen. **Koper** is een element dat gebruikt wordt in elektriciteitsleidingen, machines, gereedschappen, bestrijdingsmiddelen, verf en inkt, als katalysator bij chemische processen en als

groeibevorderend sporenelement in de landbouw en de varkenshouderij. Koper vormt thans in Nederland een bedreiging van de productiviteit van landbouwgronden. Dit is vooral het gevolg van circa 1.000 ton koper welke jaarlijks met de varkensgier de bodem en -na uitspoeling- het freatisch grondwater bereikt. **Zink** is een element dat van nature in het milieu voorkomt. Het wordt door de mens toegepast bij het verzinken van staal, als zinkoxyde in verf en in pesticiden. Ook komt zink vrij bij de verbranding van benzine en kolen. **Barium** reageert heel makkelijk met andere elementen en komt daardoor vrijwel niet ongebonden in de natuur voor. Chemisch gezien is barium vrijwel identiek aan calcium. Het oxideert erg makkelijk bij blootstelling aan de lucht en reageert heftig met water en alcohol. Op commerciële basis wordt barium geproduceerd door elektrolyse van gesmolten bariumchloride. De belangrijkste toepassingen van barium zijn bougies, als gasvanger in vacuümbuizen en fluorescentielampen. Verder worden bariumnitraat en bariumchloraat gebruikt in vuurwerk om gekleurde lichteffecten te genereren.

De aangetoonde verontreinigingen met zware metalen kunnen zowel veroorzaakt zijn door menselijk handelen als door een natuurlijk voorkomen van deze stoffen. Bij het ontbreken van een eenduidige bronlocatie, kan er sprake zijn van verhoogde achtergrondwaarden.

De bovengrond ter plaatse van de voormalige bovengrondse dieselolietank is licht verontreinigd met minerale olie. Onder **minerale olie** worden alle uit aardolie afgeleide producten verstaan zoals benzine, diesel, stook- en huisbrandolie etc.. De aanduiding 'minerale olie' wordt gebruikt om deze producten te onderscheiden van dierlijke of plantaardige oliën. Minerale olie is lichter dan water en blijft op de grondwaterspiegel drijven (vorming van een drijflaag). Het is een mengsel van veel verschillende koolwaterstoffen, waarvan de meeste vrij slecht oplosbaar zijn in water.

Polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK), welke plaatselijk licht verhoogd zijn aangetroffen in de bovengrond, ontstaan bij de onvolledige verbranding of verkoling van diverse koolstof bevattende materialen. Daartoe behoren onder andere fossiele brandstoffen zoals olie, benzine en hout. In woon- en werkgebieden, waar in de regel veel activiteiten plaatsvinden, worden over het algemeen voor polycyclische aromatische koolwaterstoffen (licht) verhoogde concentraties gemeten. Deze verhoogde concentraties worden met name veroorzaakt door verwarmingssystemen (open haard, allesbrander etc.) en het wegverkeer (roetdeeltjes in uitlaatgassen). De gemeten gehalten geven geen aanleiding tot het uitvoeren van een nader bodemonderzoek.

8. Samenvatting en conclusie

8.1 samenvatting

Op een terreindeel gelegen aan de Omsteg 4 te Gendringen is een verkennend onderzoek verricht volgens de NEN 5740 richtlijnen. Vanwege het feit dat op de onderzoekslocatie een bovengrondse dieselolietank (600 liter) en een ondergrondse olietank (5.000 liter) met olieverontreiniging aanwezig was, welke zijn gesaneerd, is het onderzoek uitgevoerd conform de 'onderzoeksstrategie bij verkennend onderzoek voor een onverdachte locatie' [Nederlandse Norm NEN 5740] strategie ONV, aangevuld met een gericht onderzoek ter plaatse van de voormalige bovengrondse dieselolietank en ter plaatse van de voormalige ondergrondse 5.000 liter HBO-tank.

Naar aanleiding van de uitkomsten van het ingestelde onderzoek kan het volgende worden opgemerkt:

- **veldwerkzaamheden:** tijdens het verrichten van de veldwerkzaamheden zijn zintuiglijk geen afwijkingen waargenomen;
- **analyseresultaten bovengrond:** uit de analyseresultaten van de mengmonsters van de bovengrond (MM1 t/m MM3) blijkt dat het gehalte voor kobalt de generieke achtergrondwaarde overschrijdt; in mengmonster MM1 en MM3 overschrijdt voor PAK tevens de generieke achtergrondwaarde; in MM2 zijn tevens licht verhoogde gehalten gemeten voor koper en zink; de gehalten van de overige onderzochte stoffen, zijn onder de generieke achtergrondwaarde gelegen;
- **analyseresultaten ondergrond:** uit de analyseresultaten van de mengmonsters van de ondergrond (MM4 en MM5) blijkt de gehalten van de onderzochte stoffen allen onder de generieke achtergrondwaarde zijn gelegen;
- **analyseresultaten voormalige bovengrondse dieselolietank:** uit de analyseresultaten van het mengmonster van de bovengrond ter plaatse van de voormalige bovengrondse dieselolietank blijkt dat het gehalte voor minerale olie boven de generieke achtergrondwaarde ligt; uit de analyseresultaten van het grondwatermonster (W17) blijkt dat voor de vluchtige aromaten en minerale olie de concentraties onder de streefwaarden zijn gelegen;
- **analyseresultaten voormalige ondergrondse HBO-tank:** uit de analyseresultaten van het mengmonster van de ondergrond ter plaatse van de voormalige, gesaneerde ondergrondse HBO-tank blijkt dat het gehalte voor minerale olie onder de generieke achtergrondwaarde ligt; uit de analyseresultaten van het grondwatermonster (W19) blijkt dat voor de vluchtige aromaten en minerale olie de concentraties onder de streefwaarden zijn gelegen;

- **analyseresultaten grondwater:** uit de analyseresultaten van het grondwatermonster (W1) blijkt dat voor barium een licht verhoogd gehalte is gemeten; de concentraties van de overige onderzochte stoffen zijn onder de streefwaarden gelegen.

8.2 conclusie

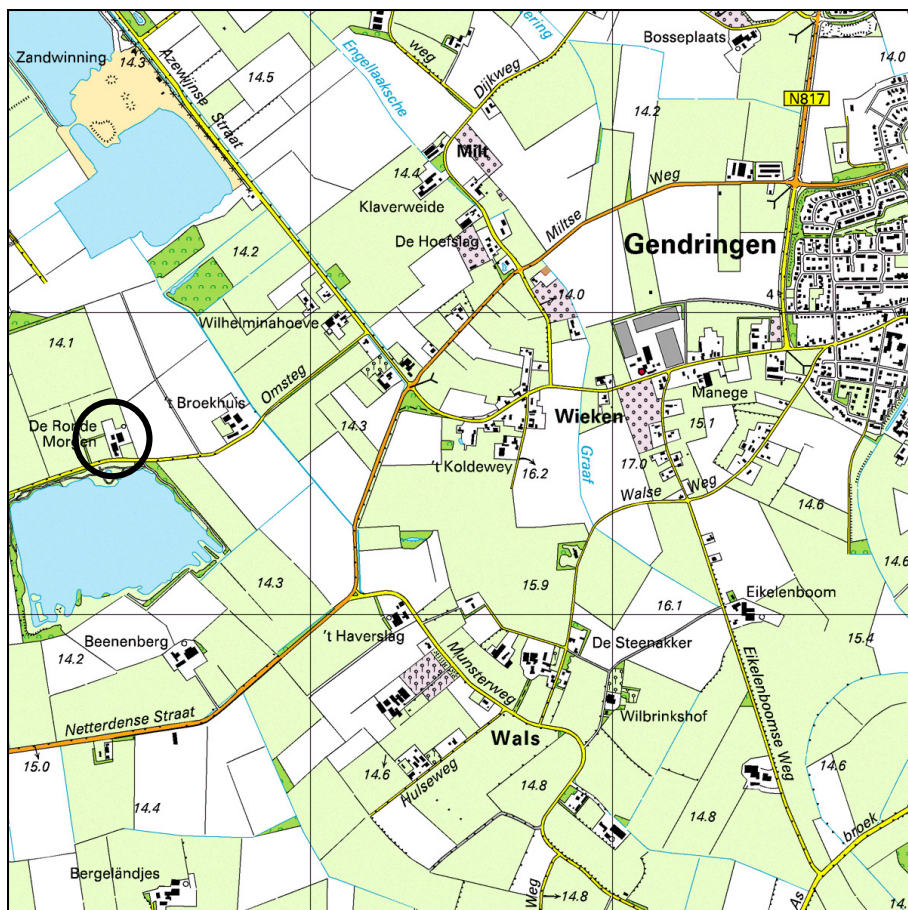
Op basis van de onderzoeksresultaten kan worden gesteld dat de bovengrond op de onderhavige locatie licht is verontreinigd met kobalt en plaatselijk met PAK, koper en zink. De bovengrond ter plaatse van de voormalige bovengrondse dieselolietank is licht verontreinigd met minerale olie. De ondergrond is niet verontreinigd voor wat betreft de onderzochte parameters. Tevens is de ondergrond ter plaatse van de voormalige ondergrondse HBO-tank niet verontreinigd met minerale olie. In het grondwater is voor barium een licht verhoogd gehalte aangetroffen.

Het is niet aannemelijk dat de geconstateerde verontreinigingen van de bodem risico's voor de volksgezondheid met zich meebrengen. Uit milieuhygiënisch oogpunt is de aanwezigheid van verontreinigende stoffen ongewenst. Indien het geheel aan onderzoeksresultaten echter wordt beoordeeld in het licht van de geplande terreinbestemming c.q. -inrichting, lijkt hier sprake van een aanvaardbare situatie.

De overwegingen hierbij zijn onder andere de slechts licht verhoogde gehalten, de te verrichten inspanning om te komen tot een strikt multifunctioneel bodemkwaliteitsniveau en een zienswijze vanuit een risicobenadering (ontbreken blootstellings- of verspreidingsroutes in de toekomstige situatie).

Gelet op het bovenstaande is er vanuit milieuhygiënisch oogpunt geen bezwaar tegen het gebruik van de locatie inzake de geprojecteerde verbouw / nieuwbouw van 2 woningen op deze locatie.

BIJLAGE I

Legenda:

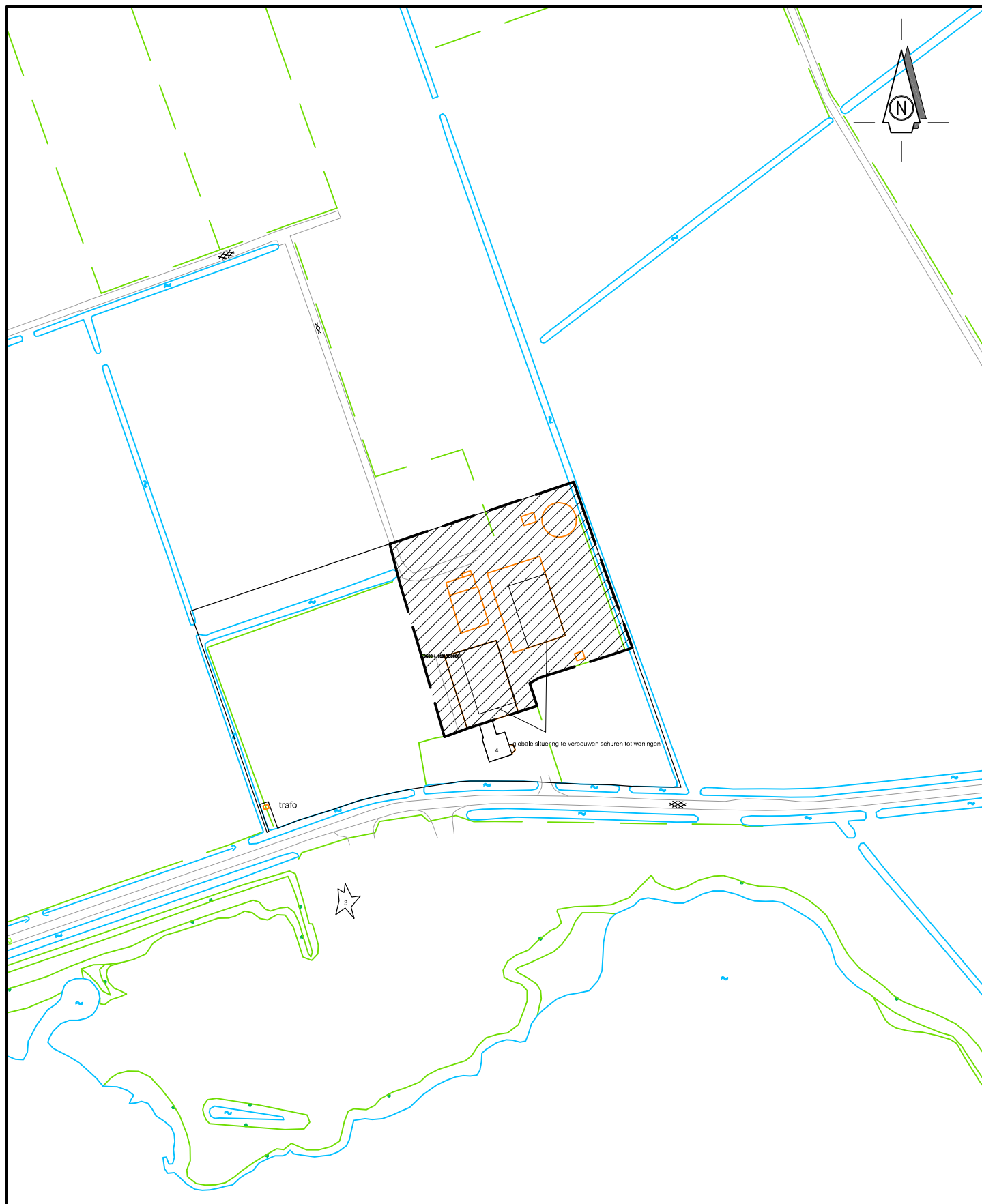
= onderzoekslocatie

deze tekening is noordgericht

Projectnr. : 15384
 schaal : 1 : 25.000
 bijlage : Ia

Regionale situering
 Omsteg 4
 Gendringen

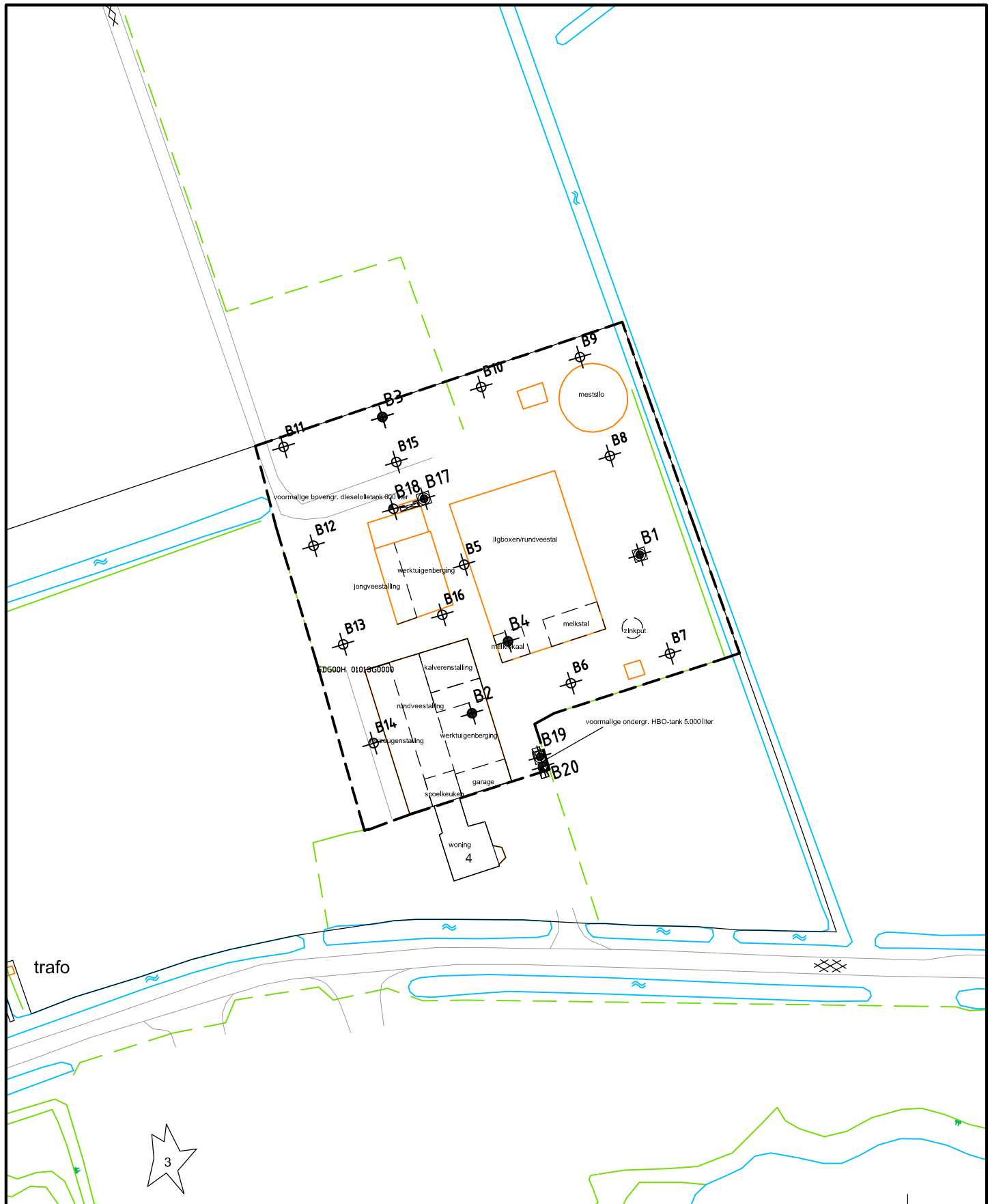
Legenda: = Onderzoekslocatie

projectnr. : **15384**
 schaal : **1 : 2.000**
 bijlage : **lb**

Locale situering
Omsteg 4
Gendringen

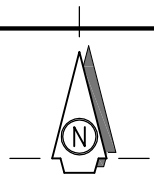

BIJLAGE II

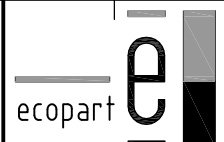
Legenda:

⊕ = Boorpunt tot 0,50 m -mv	⊕ = Boorpunt tot 2,00 m -mv	⊕ = peilbuis
⊕ = Boorpunt tot 1,00 m -mv	⊕ = Boorpunt tot 2,50 m -mv	
⊕ = Boorpunt tot 1,50 m -mv	⊕ = diepere boring	

projectnr. : **15384**
 schaal : **1 : 1.000**
 bijlage : **II**

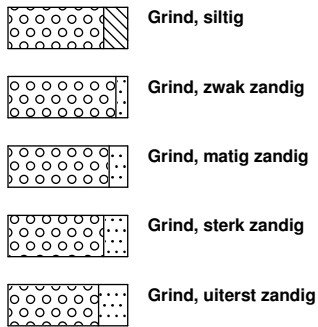
Situering boorpunten
Omsteg 4
Gendringen

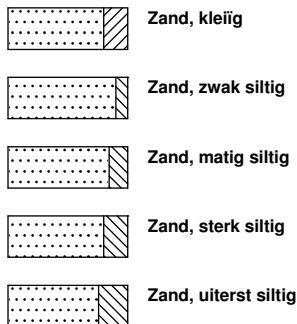
BIJLAGE III

Legenda (conform NEN 5104)

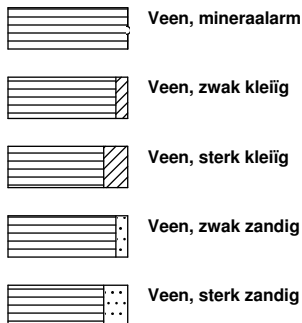
grind

zand

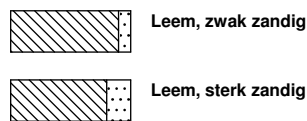
veen

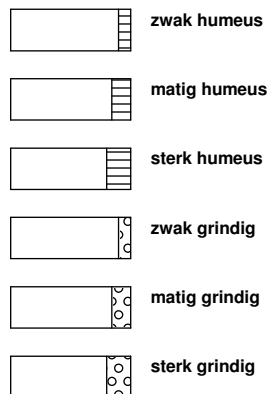
klei

leem

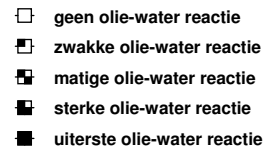
overige toevoegingen

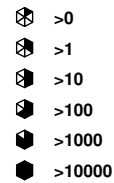
geur

olie

p.i.d.-waarde

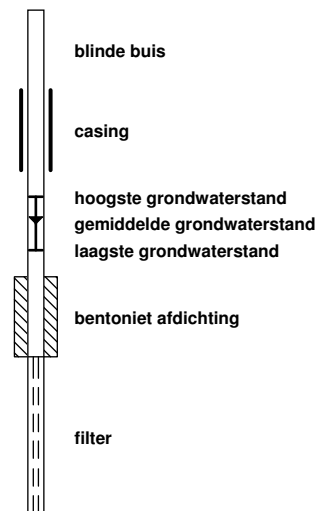
monsters

overig

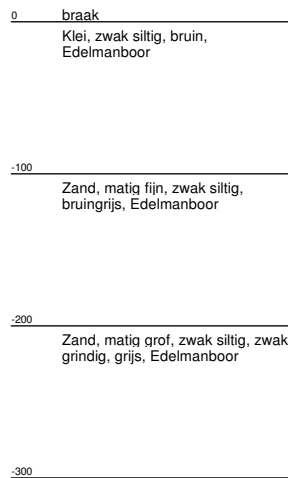
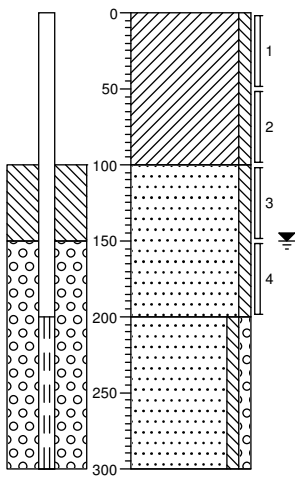
peilbuis

Bijlage: Boorprofielen

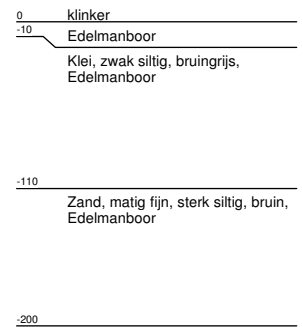
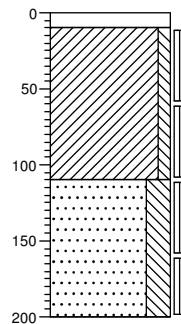
Boring: 01

Datum plaatsing: 22-04-2011

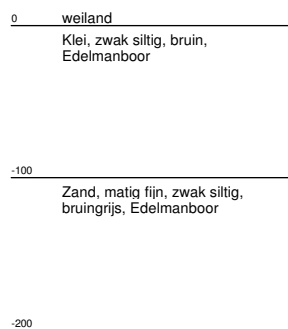
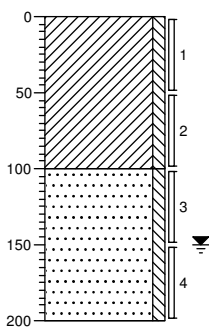
Boring: 02

Datum plaatsing: 22-04-2011

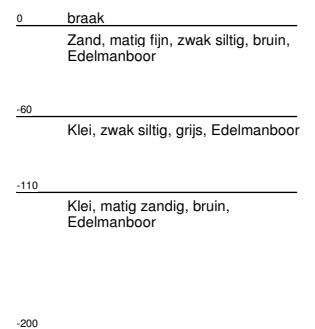
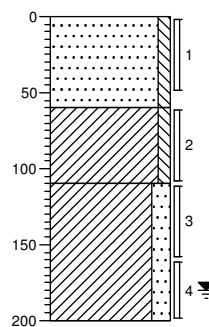
Boring: 03

Datum plaatsing: 22-04-2011

Boring: 04

Datum plaatsing: 22-04-2011

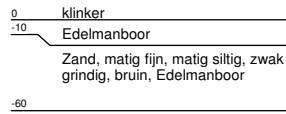
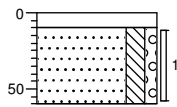
Projectcode: 15384

Projectnaam: Omsteg Gendringen

Bijlage: Boorprofielen

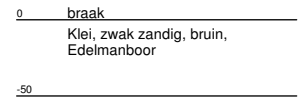
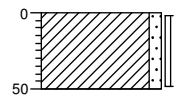
Boring: 05

Datum plaatsing: 22-04-2011

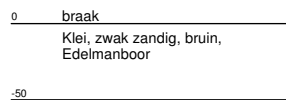
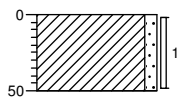
Boring: 06

Datum plaatsing: 21-04-2011

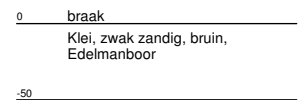
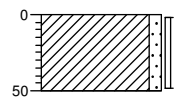
Boring: 07

Datum plaatsing: 21-04-2011

Boring: 08

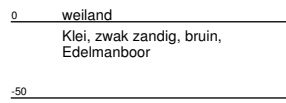
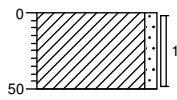
Datum plaatsing: 21-04-2011

Bijlage: Boorprofielen

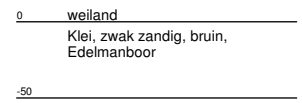
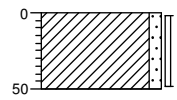
Boring: 09

Datum plaatsing: 21-04-2011

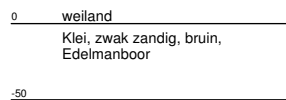
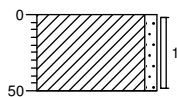
Boring: 10

Datum plaatsing: 21-04-2011

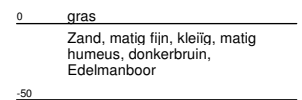
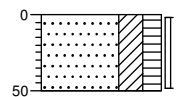
Boring: 11

Datum plaatsing: 21-04-2011

Boring: 12

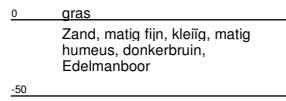
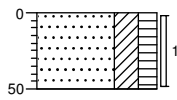
Datum plaatsing: 22-04-2011

Bijlage: Boorprofielen

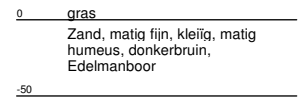
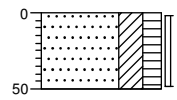
Boring: 13

Datum plaatsing: 22-04-2011

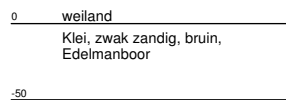
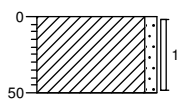
Boring: 14

Datum plaatsing: 22-04-2011

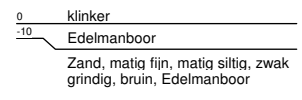
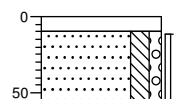
Boring: 15

Datum plaatsing: 21-04-2011

Boring: 16

Datum plaatsing: 22-04-2011

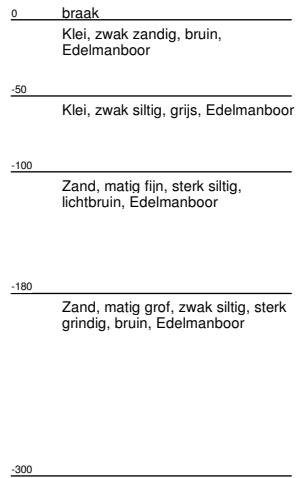
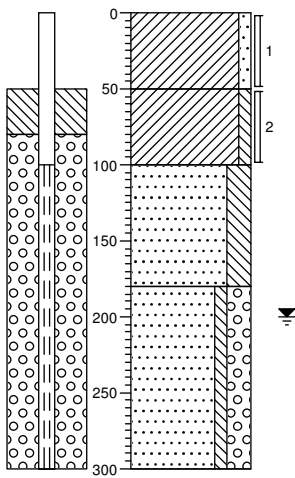
Projectcode: 15384

Projectnaam: Omsteg Gendringen

Bijlage: Boorprofielen

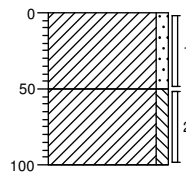
Boring: 17

Datum plaatsing: 22-04-2011

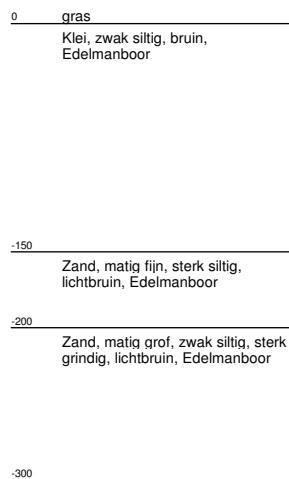
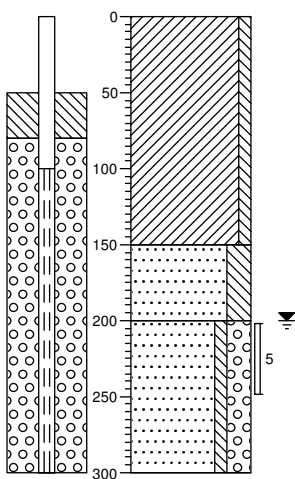
Boring: 18

Datum plaatsing: 22-04-2011

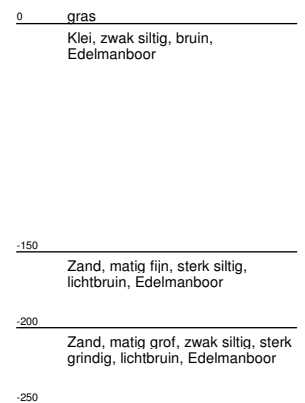
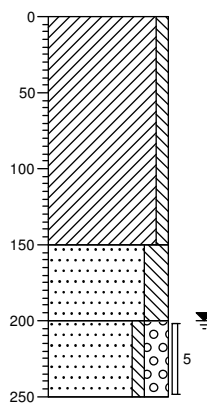
Boring: 19

Datum plaatsing: 22-04-2011

Boring: 20

Datum plaatsing: 22-04-2011

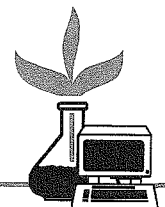

Projectcode: 15384

Projectnaam: Omsteg Gendringen

Schaal 1: 50
'getekend volgens NEN 5104'

BIJLAGE IV

ECOPART B.V.
X. Schuurmans
ZEPHIRLAAN 5
7004 GP DOETINCHEM

Datum 03.05.2011
Relatienr 35004380
Opdrachtnr. 244984
Blad 1 van 5

ANALYSERAPPORT

Opdracht 244984 Bodem / Eluaat

Opdrachtgever 35004380 ECOPART B.V.
Referentie 15384 Omsteg Gendringen
Opdrachtacceptatie 26.04.11
Monsternemer Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij U de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid
"Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken.

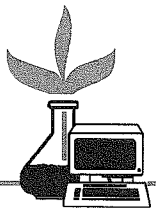
Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met
Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Wouter Wanders, Tel. +31/570699762
Klantenservice

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Blad 2 van 5

Opdracht 244984 Bodem / Eluaat

Monsternr.	Monstername	Monsteromschrijving
379842	22.04.2011	MM1 06 (0-50) 07 (0-50) 08 (0-50) 09 (0-50) 10 (0-50) 11 (0-50) 01 (0-50) 03 (0-50) 15 (0-50) 02 (10-60)
379853	22.04.2011	MM2 16 (10-60) 05 (10-60) 04 (0-50)
379857	22.04.2011	MM3 12 (0-50) 13 (0-50) 14 (0-50)
379861	22.04.2011	MM4 01 (50-100) 03 (50-100) 02 (60-110) 04 (60-110) 04 (110-160) 04 (160-200)
379868	22.04.2011	MM5 01 (100-150) 01 (150-200) 03 (100-150) 03 (150-200) 02 (110-160) 02 (160-200)

Eenheid	379842	379853	379857	379861	379868
	MM1 06 (0-50) 07 (0-50) 08 (0-50) 09 (0-50) 1	MM2 16 (10-60) 05 (10-60) 04 (0-50)	MM3 12 (0-50) 13 (0-50) 14 (0-50)	MM4 01 (50-100) 03 (50-100) 02 (60-110) 04 (110-160) 04 (160-200)	MM5 01 (100-150) 01 (150-200) 03 (100-150) 03 (150-200) 02 (110-160) 02 (160-200)

Algemene monstervoorbehandeling

Koningswater ontsluiting		++	++	++	++	++
Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
Droge stof	%	85,3	89,9	83,0	87,1	85,7
IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0

Klassiek Chemische Analyses

Organische stof	% Ds	1,8 ^{xj}	0,8 ^{xj}	3,2 ^{xj}	1,0 ^{xj}	1,1 ^{xj}
Carbonaten dmv asrest	% Ds	1,6	2,7	0,9	1,6	1,2

Fracties (sedigraaf)

Fractie < 2 µm	% Ds	17	3,2	11	28	13
----------------	------	----	-----	----	----	----

Metalen

Barium (Ba)	mg/kg Ds	110	110	53	100	58
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	<0,35	<0,35	<0,35	<0,35	<0,35
Cobalt (Co)	mg/kg Ds	14	8,6	25	14	6,5
Koper (Cu)	mg/kg Ds	<19	34	<19	<19	<19
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05
Lood (Pb)	mg/kg Ds	23	<10	18	15	<10
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	22	<12	<12	21	<12
Zink (Zn)	mg/kg Ds	<59	130	76	<59	<59

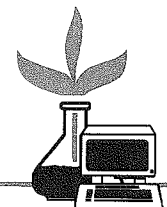
PAK

Anthraceen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	0,23	0,12	0,22	<0,050	<0,050
Benzo(a)pyreen	mg/kg Ds	0,26	0,16	0,20	<0,050	<0,050
Benzo(ghi)perylene	mg/kg Ds	0,16	0,11	0,12	<0,050	<0,050
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	0,13	0,077	0,13	<0,050	<0,050
Chryseen	mg/kg Ds	0,20	0,13	0,22	<0,050	<0,050
Fenanthreen	mg/kg Ds	0,21	0,070	0,16	<0,050	<0,050
Fluorantheen	mg/kg Ds	0,47	0,27	0,42	<0,050	<0,050
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	0,26	0,13	0,23	<0,050	<0,050
Naftaleen	mg/kg Ds	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050	<0,050
Som PAK (VROM)	mg/kg Ds	1,9 ^{xj}	1,1 ^{xj}	1,7 ^{xj}	n.a.	n.a.
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	2,0 ^{#j}	1,1 ^{#j}	1,8 ^{#j}	0,35 ^{#j}	0,35 ^{#j}

Minerale olie

Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	<20	<20	<20	<20	<20
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	2,7	<2,0	3,9	<2,0	<2,0

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Blad 3 van 5

Opdracht 244984 Bodem / Eluaat

Monsternr.	Monstername	Monsteromschrijving
379875	22.04.2011	MM6 17 (0-50) 18 (0-50)
379878	22.04.2011	MM7 19 (200-250) 20 (200-250)

Eenheid**379875****379878**

MM6 17 (0-50) 18 (0-50) MM7 19 (200-250) 20 (200-250)

Algemene monstervoorbehandeling

Koningswater ontsluiting		--	--
Voorbehandeling conform AS3000		++	++
Droge stof	%	85,1	87,7
IJzer (Fe ₂ O ₃)	% Ds	<5,0	<5,0

Klassiek Chemische Analyses

Organische stof	% Ds	3,0 ^{x)}	<0,1 ^{x)}
Carbonaten dmv asrest	% Ds	2,2	0,3

Fracties (sedigraaf)

Fractie < 2 µm	% Ds	14	<1,0
----------------	------	----	------

Metalen

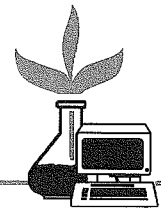
Barium (Ba)	mg/kg Ds	--	--
Cadmium (Cd)	mg/kg Ds	--	--
Cobalt (Co)	mg/kg Ds	--	--
Koper (Cu)	mg/kg Ds	--	--
Kwik (Hg)	mg/kg Ds	--	--
Lood (Pb)	mg/kg Ds	--	--
Molybdeen (Mo)	mg/kg Ds	--	--
Nikkel (Ni)	mg/kg Ds	--	--
Zink (Zn)	mg/kg Ds	--	--

PAK

Anthraceen	mg/kg Ds	--	--
Benzo(a)anthraceen	mg/kg Ds	--	--
Benzo(a)pyreen	mg/kg Ds	--	--
Benzo(ghi)perylene	mg/kg Ds	--	--
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg Ds	--	--
Chryseen	mg/kg Ds	--	--
Fenanthreen	mg/kg Ds	--	--
Fluorantheen	mg/kg Ds	--	--
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg Ds	--	--
Naftaleen	mg/kg Ds	--	--
Som PAK (VROM)	mg/kg Ds	--	--
Som PAK (VROM) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	--	--

Minerale olie

Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	290	<20
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<4,0	<4,0
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	19	<4,0
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	85	<2,0
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	65	<2,0

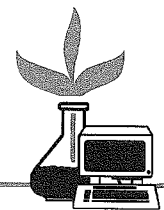

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Opdracht 244984 Bodem / Eluaat

Blad 4 van 5

	Eenheid	379842	379853	379857	379861	379868
		MM1 06 (0-50) 07 (0-50) 08 (0-50) 09 (0-50) 1	MM2 16 (10-60) 05 (10-60) 04 (0-50)	MM3 12 (0-50) 13 (0-50) 14 (0-50)	MM4 01 (50-100) 03 (50-100) 02 (60-110) 04	MM5 01 (100-150) 01 (150-200) 03 (100-150) 0
Minerale olie						
Koolwaterstof fractie C24-C28	mg/kg Ds	3,5	4,9	6,0	<2,0	<2,0
Koolwaterstof fractie C28-C32	mg/kg Ds	5,3	7,8	8,0	<2,0	<2,0
Koolwaterstof fractie C32-C36	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	3,3	<2,0	<2,0
Koolwaterstof fractie C36-C40	mg/kg Ds	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0	<2,0
Polychloorbifenylen						
PCB 28	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 52	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 101	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 118	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 138	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 153	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
PCB 180	mg/kg Ds	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010	<0,0010
Som PCB (7 Ballschmitter)	mg/kg Ds	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Som PCB (7 Ballschmitter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	0,0049 ^{#)}	0,0049 ^{#)}	0,0049 ^{#)}	0,0049 ^{#)}	0,0049 ^{#)}

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Opdracht 244984 Bodem / Eluaat

Blad 5 van 5

	Eenheid	379875 MM6 17 (0-50) 18 (0-50)	379878 MM7 19 (200-250) 20 (200-250)
Minerale olie			
Koolwaterstof fractie C24-C28	mg/kg Ds	36	<2,0
Koolwaterstof fractie C28-C32	mg/kg Ds	37	<2,0
Koolwaterstof fractie C32-C36	mg/kg Ds	29	<2,0
Koolwaterstof fractie C36-C40	mg/kg Ds	24	<2,0
Polychloorbifenylen			
PCB 28	mg/kg Ds	--	--
PCB 52	mg/kg Ds	--	--
PCB 101	mg/kg Ds	--	--
PCB 118	mg/kg Ds	--	--
PCB 138	mg/kg Ds	--	--
PCB 153	mg/kg Ds	--	--
PCB 180	mg/kg Ds	--	--
Som PCB (7 Ballschmitter)	mg/kg Ds	--	--
Som PCB (7 Ballschmitter) (Factor 0,7)	mg/kg Ds	--	--

Verklaring: "<" of na betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.

x) Gehaltes beneden de rapportagegrens zijn niet mee inbegrepen.

#) Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7; indien een som is berekend uit minimaal één verhoogde rapportagegrens, dan dient voor het resultaat "<" gelezen te worden.

Het organische stof gehalte wordt gecorrigeerd voor het lutum gehalte, als geen lutum bepaald is wordt gecorrigeerd als ware het lutum gehalte 5,4%

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal. De onderzoekstijd omvat de periode tussen acceptatie van de opdracht en rapportage. Monsters met onbekende herkomst, kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit.

AL-West B.V. Dhr. Wouter Wanders, Tel. +31/570699762
Klantenservice

Toegepaste methoden

Grond

Cf. NEN-ISO 11465; cf. NEN-EN 12880; cf. AS3000: Droge stof

conform AS 3000: Voorbehandeling conform AS3000 Barium (Ba) Lood (Pb) Cadmium (Cd) Cobalt (Co) Koper (Cu) Molybdeen (Mo)
Nikkel (Ni) Kwik (Hg) Zink (Zn)

conform AS 3000 en NEN 5754: Organische stof

conform AS 3000/NEN 6961/NEN-EN 13657: Koningswater ontsluiting

conform AS3000: Koolwaterstof fractie C10-C40 Som PAK (VROM) Som PAK (VROM) (Factor 0,7) Som PCB (7 Ballschmitter)
Som PCB (7 Ballschmitter) (Factor 0,7)

conform AS3000: n) Koolwaterstof fractie C10-C12 Koolwaterstof fractie C12-C16 Koolwaterstof fractie C16-C20 Koolwaterstof fractie C20-C24
Koolwaterstof fractie C24-C28 Koolwaterstof fractie C28-C32 Koolwaterstof fractie C32-C36 Koolwaterstof fractie C36-C40

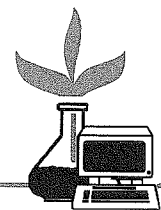
conform AS3000: Fractie < 2 µm

eigen methode: Carbonaten dmv asrest

Gelijkwaardig aan NEN 5739: n) Jzer (Fe2O3)

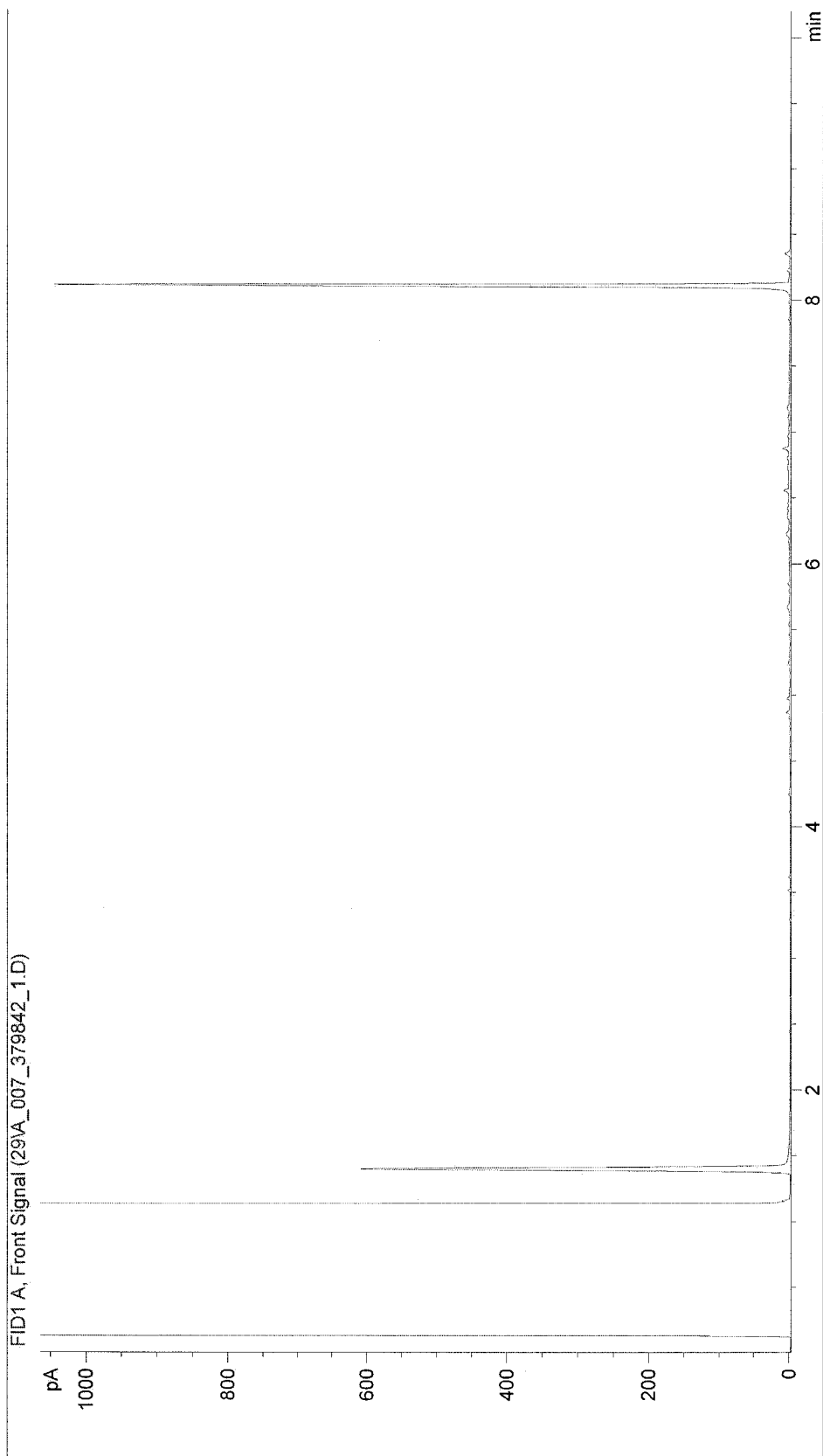
n) Niet geaccrediteerd

Chromatogram for Order No. 244984, Analysis No. 379842, created at 29.04.2011 10:52:13

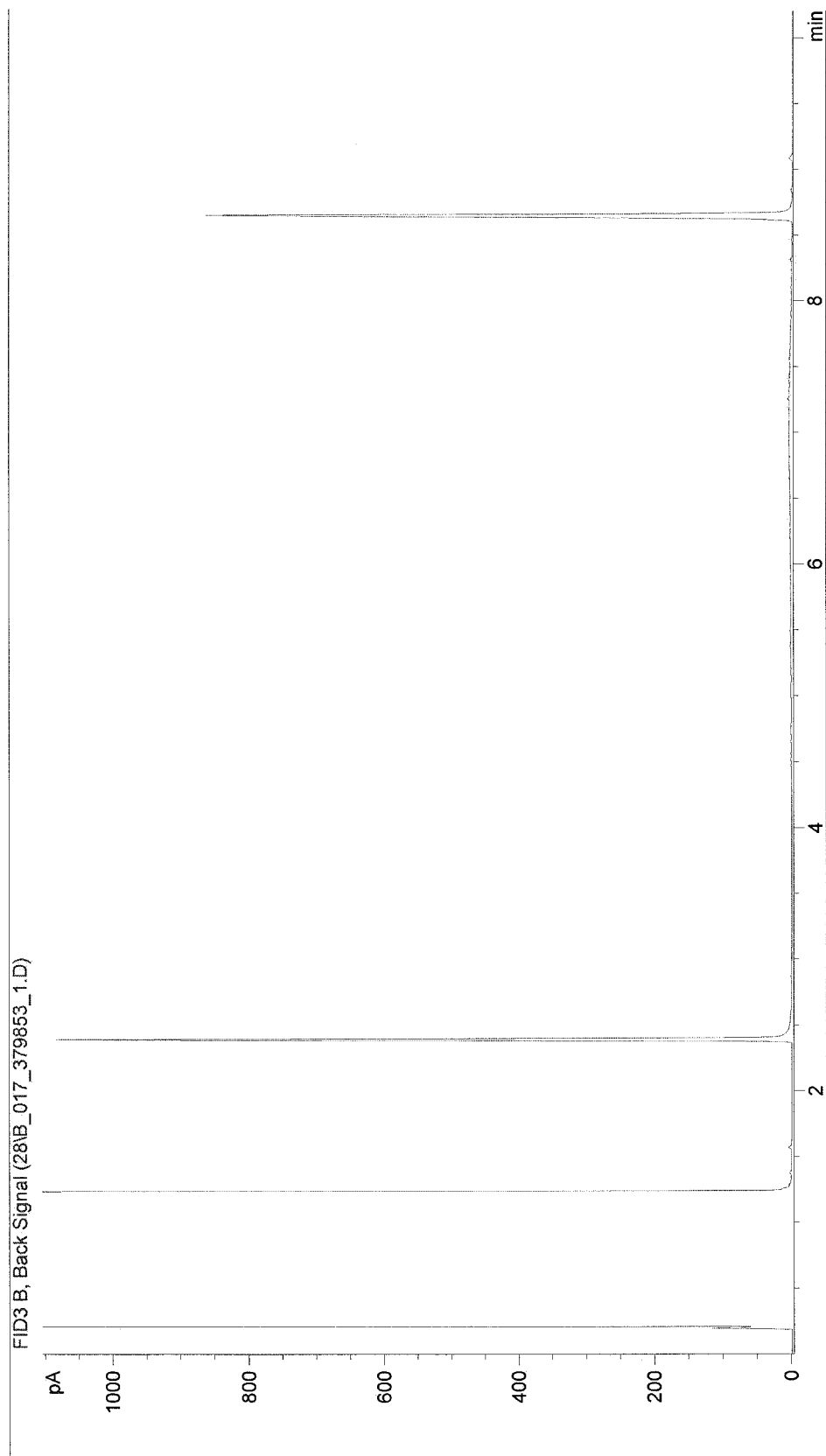
Monsteromschrijving: MM1 06 (0-50) 07 (0-50) 08 (0-50) 09 (0-50) 10 (0-50) 11 (0-50) 01 (0-50) 03 (0-50) 15 (0-50) 02 (10-60)

Chromatogram for Order No. 244984, Analysis No. 379853, created at 28.04.2011 13:12:13

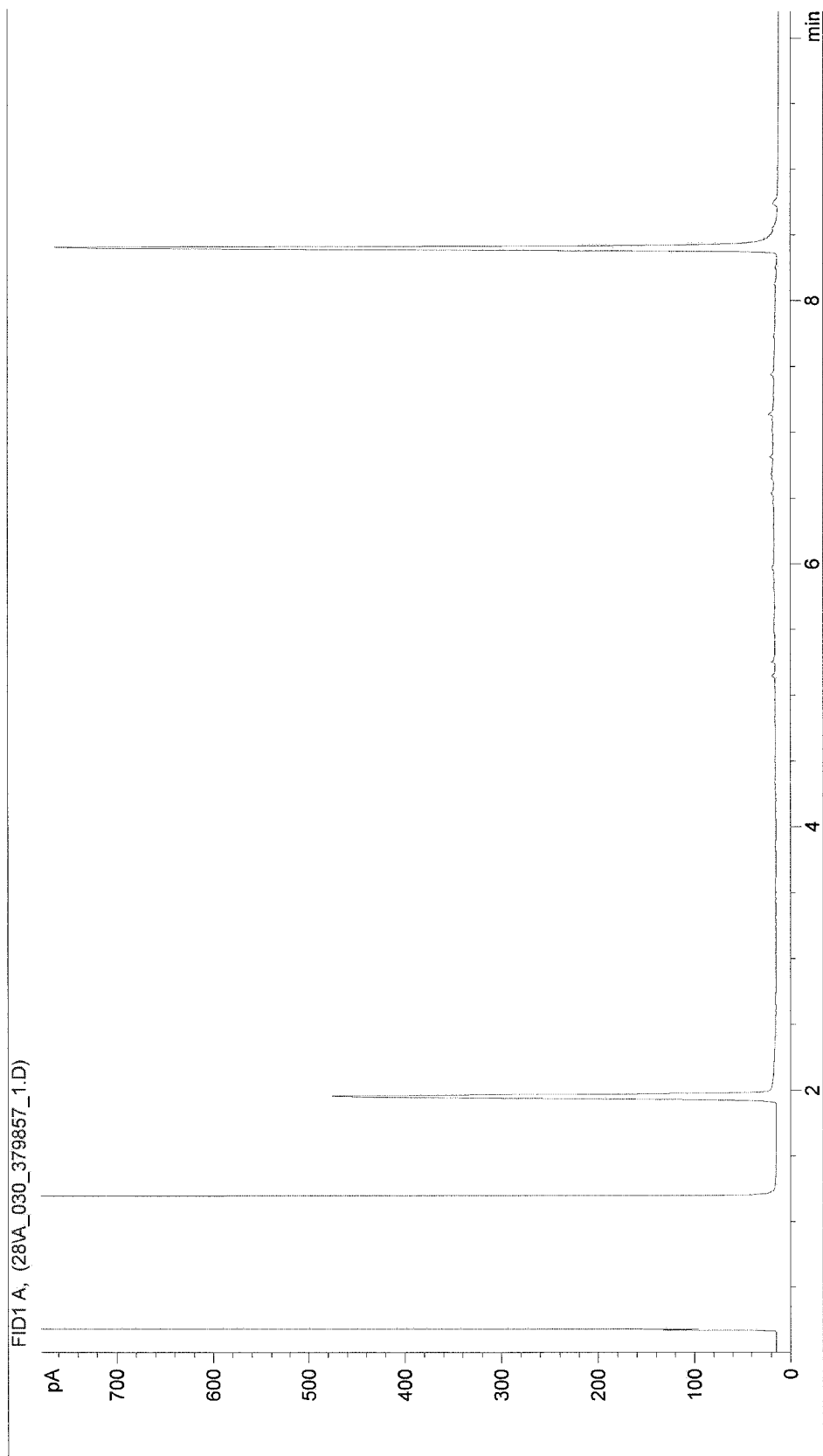
Monsteromschrijving: MM2 16 (10-60) 05 (10-60) 04 (0-50)

Chromatogram for Order No. 244984, Analysis No. 379857, created at 28.04.2011 14:52:12

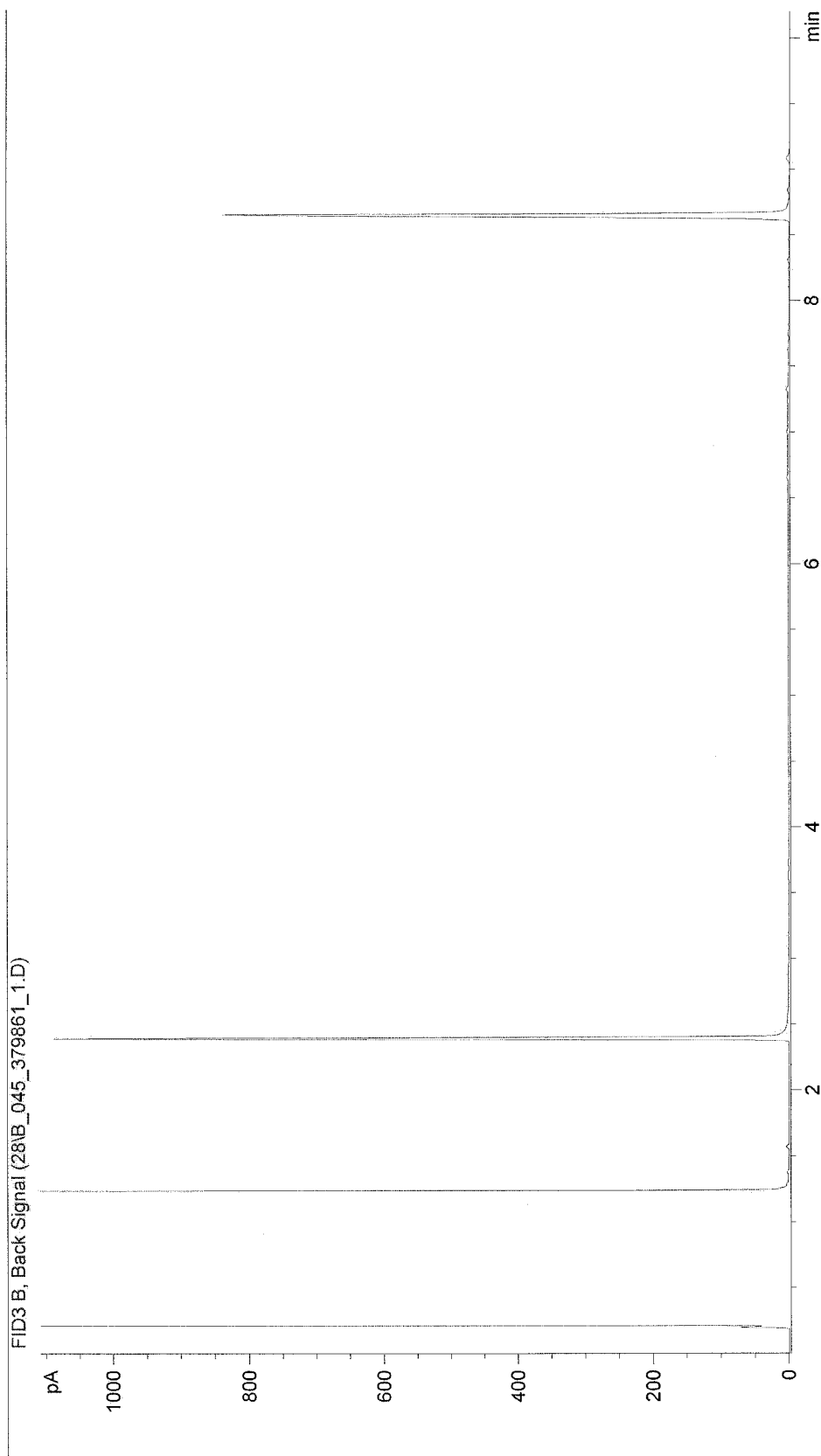
Monsteromschrijving: MM3 12 (0-50) 13 (0-50) 14 (0-50)

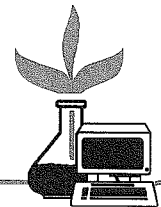

Chromatogram for Order No. 244984, Analysis No. 379861, created at 28.04.2011 20:32:10

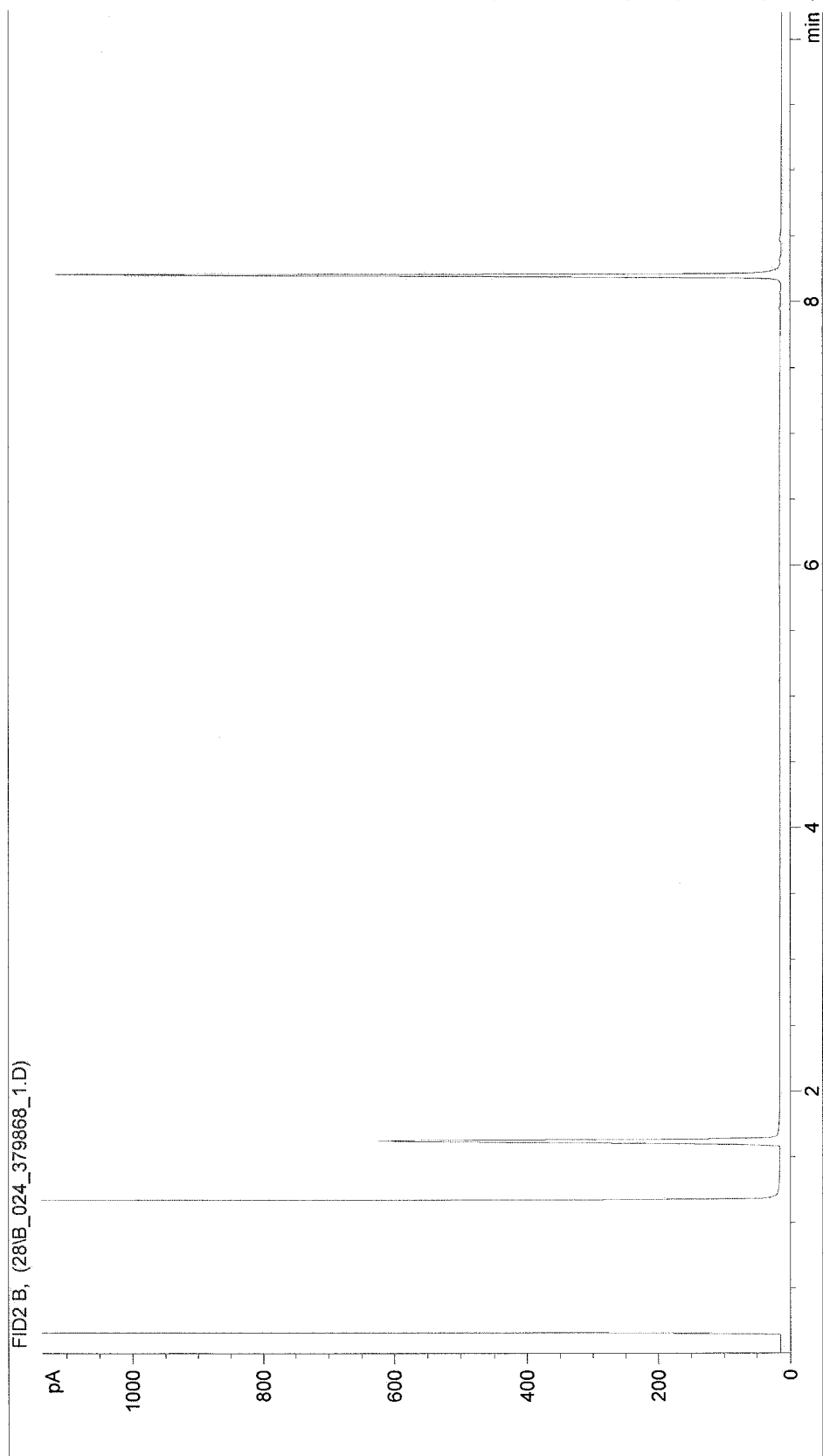
Monsteromschrijving: MM4 01 (50-100) 03 (50-100) 02 (60-110) 04 (60-110) 04 (110-160) 04 (160-200)

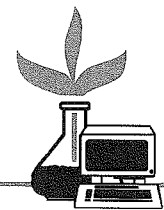

Chromatogram for Order No. 244984, Analysis No. 379868, created at 28.04.2011 12:52:17

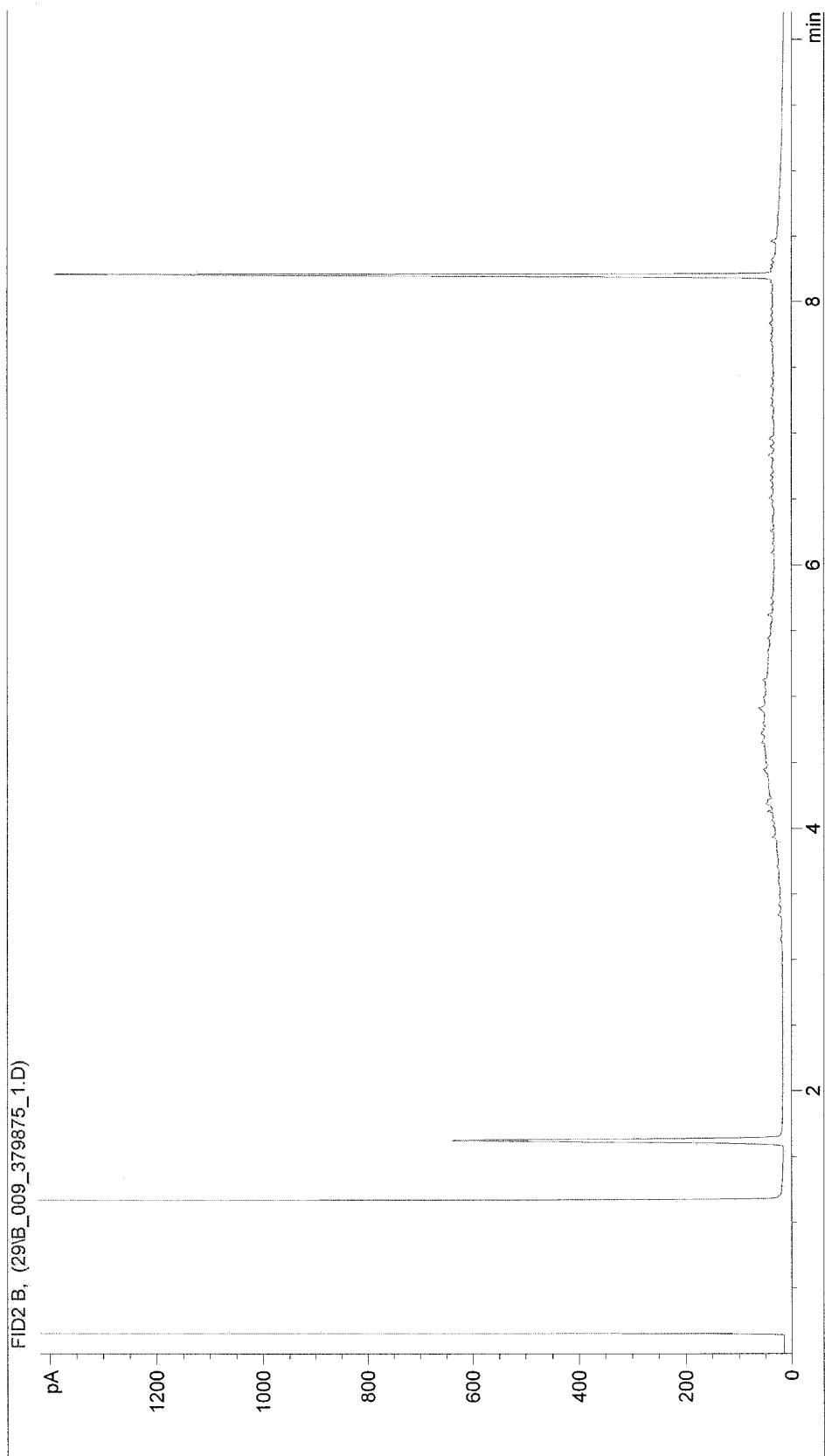
Monsteromschrijving: MM5 01 (100-150) 01 (150-200) 03 (100-150) 03 (150-200) 02 (110-160) 02 (160-200)

Chromatogram for Order No. 244984, Analysis No. 379875, created at 29.04.2011 08:52:07

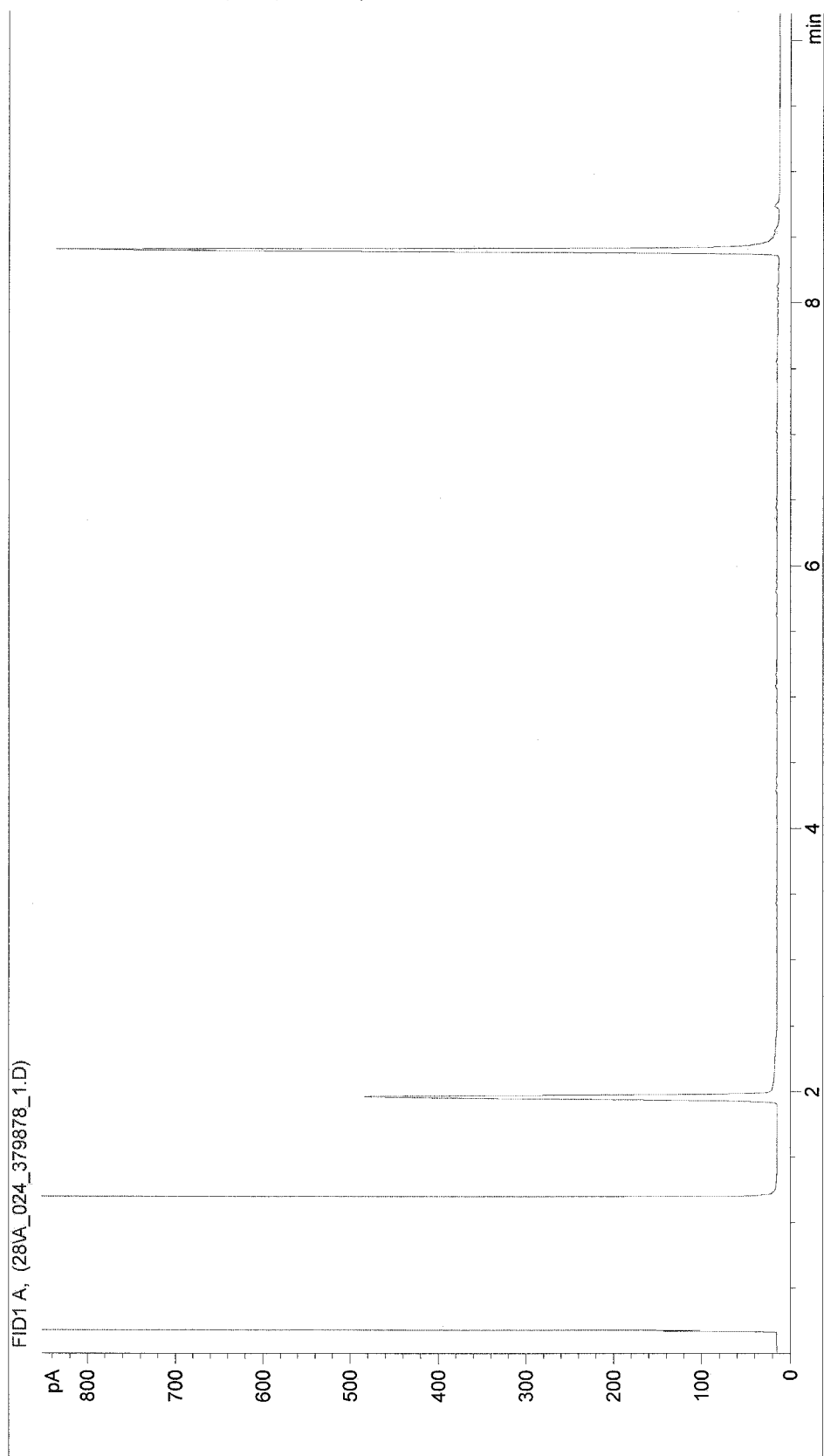
Monsteromschrijving: MM6 17 (0-50) 18 (0-50)

Chromatogram for Order No. 244984, Analysis No. 379878, created at 28.04.2011 12:52:16

Monsteromschrijving: MM7 19 (200-250) 20 (200-250)

ECOPART B.V.
G. te Pas
ZEPHIRLAAN 5
7004 GP DOETINCHEM

Datum 09.05.2011
Relatienr 35004380
Opdrachtnr. 246291
Blad 1 van 3

ANALYSERAPPORT

Opdracht 246291 Water

Opdrachtgever 35004380 ECOPART B.V.
Referentie 15384 Omsteg Gendringen
Opdrachtacceptatie 03.05.11
Monsternemer Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij U de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid
"Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken.

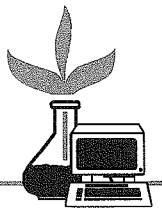
Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met
Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Wouter Wanders, Tel. +31/570699762
Klantenservice

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Blad 2 van 3

Opdracht 246291 Water

Monsternr.	Monsteromschrijving	Monstername	Monsternamepunt
387261	W1 01 (200-300)	03.05.2011	
387262	W17 17 (100-300)	03.05.2011	
387263	W19 19 (100-300)	03.05.2011	

Eenheid	387261	387262	387263
	W1 01 (200-300)	W17 17 (100-300)	W19 19 (100-300)

Metalen

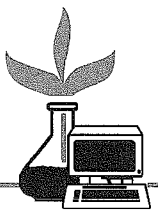
Barium (Ba)	µg/l	230	--	--
Cadmium (Cd)	µg/l	<0,80	--	--
Cobalt (Co)	µg/l	<20	--	--
Koper (Cu)	µg/l	<15	--	--
Kwik (Hg)	µg/l	<0,05	--	--
Lood (Pb)	µg/l	<15	--	--
Molybdeen (Mo)	µg/l	<5,0	--	--
Nikkel (Ni)	µg/l	<15	--	--
Zink (Zn)	µg/l	<65	--	--

Aromaten

Benzeen	µg/l	<0,20	<0,20	<0,20
Tolueen	µg/l	<0,50	<0,50	<0,50
Ethylbenzeen	µg/l	<0,50	<0,50	<0,50
m,p-Xyleen	µg/l	<0,20	<0,20	<0,20
o-Xyleen	µg/l	<0,10	<0,10	<0,10
Som Xylenen	µg/l	n.a.	n.a.	n.a.
Som Xylenen (Factor 0,7)	µg/l	0,21 ^{#)}	0,21 ^{#)}	0,21 ^{#)}
Naftaleen	µg/l	<0,050	<0,050	<0,050
Styreen	µg/l	<0,50	<0,50	<0,50

Chloorhoudende koolwaterstoffen

Dichloormethaan	µg/l	<0,20	--	--
Trichloormethaan (Chloroform)	µg/l	<0,50	--	--
Tetrachloormethaan (Tetra)	µg/l	<0,10	--	--
1,1-Dichloorethaan	µg/l	<0,50	--	--
1,2-Dichloorethaan	µg/l	<0,50	--	--
1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	<0,10	--	--
1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	<0,10	--	--
Vinylchloride	µg/l	<0,20	--	--
1,1-Dichlooretheen	µg/l	<0,10	--	--
Cis-1,2-Dichlooretheen	µg/l	<0,10	--	--
trans-1,2-Dichlooretheen	µg/l	<0,10	--	--
Som cis/trans- 1,2-Dichlooretheen	µg/l	n.a.	--	--
Som cis/trans-1,2-Dichlooretheen (Factor 0,7)	µg/l	0,14 ^{#)}	--	--
Trichlooretheen (Tri)	µg/l	<0,50	--	--
Tetrachlooretheen (Per)	µg/l	<0,10	--	--
1,1-Dichloorpropaan	µg/l	<0,20	--	--
1,2-Dichloorpropaan	µg/l	<0,20	--	--

AL-West B.V.

Handelskade 39, 7417 DE Deventer
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 699765, Fax +31(0)570 699761
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

Opdracht 246291 Water

Blad 3 van 3

	Eenheid	387261 W1 01 (200-300)	387262 W17 17 (100-300)	387263 W19 19 (100-300)
Chloorhoudende koolwaterstoffen				
1,3-Dichloorpropaan	µg/l	<0,20	--	--
Som Dichloorpropanen	µg/l	n.a.	--	--
Som Dichloorpropanen (Factor 0,7)	µg/l	0,42 ^{#)}	--	--
Minerale olie				
Koolwaterstof fractie C10-C40	µg/l	<100	<100	<100
Koolwaterstof fractie C10-C12	µg/l	<20	<20	<20
Koolwaterstof fractie C12-C16	µg/l	<20	42	<20
Koolwaterstof fractie C16-C20	µg/l	<10	15	<10
Koolwaterstof fractie C20-C24	µg/l	<10	<10	<10
Koolwaterstof fractie C24-C28	µg/l	<10	<10	<10
Koolwaterstof fractie C28-C32	µg/l	<10	<10	<10
Koolwaterstof fractie C32-C36	µg/l	<10	<10	<10
Koolwaterstof fractie C36-C40	µg/l	<10	<10	<10
Broomhoudende koolwaterstoffen				
Tribroommethaan (bromofom)	µg/l	<0,50	--	--

Verklaring: "<" of na betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.

#) Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7; indien een som is berekend uit minimaal één verhoogde rapportagegrens, dan dient voor het resultaat "<" gelezen te worden.

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal. De onderzoekstijd omvat de periode tussen acceptatie van de opdracht en rapportage. Monsters met onbekende herkomst, kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit.

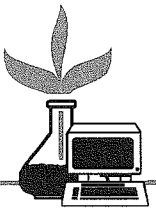
AL-West B.V. Dhr. Wouter Wanders, Tel. +31/570699762**Klantenservice****Toegepaste methoden**

conform AS 3000: Dichloormethaan Tribroommethaan (bromofom) Benzeen Trichloormethaan (Chloroform) Tetrachloormethaan (Tetra)
Tolueen Ethylbenzeen 1,1-Dichloorethaan 1,2-Dichloorethaan Som Xylenen Naftaleen Styreen 1,1,1-Trichloorethaan
1,1,2-Trichloorethaan Vinylchloride 1,1-Dichlooretheen Som cis/trans- 1,2-Dichlooretheen Trichlooretheen (Tri)
Tetrachlooretheen (Per) Som Dichloorpropanen Koolwaterstof fractie C10-C40

conform AS 3000: n) Koolwaterstof fractie C10-C12 Koolwaterstof fractie C12-C16 Koolwaterstof fractie C16-C20 Koolwaterstof fractie C20-C24
Koolwaterstof fractie C24-C28 Koolwaterstof fractie C28-C32 Koolwaterstof fractie C32-C36 Koolwaterstof fractie C36-C40

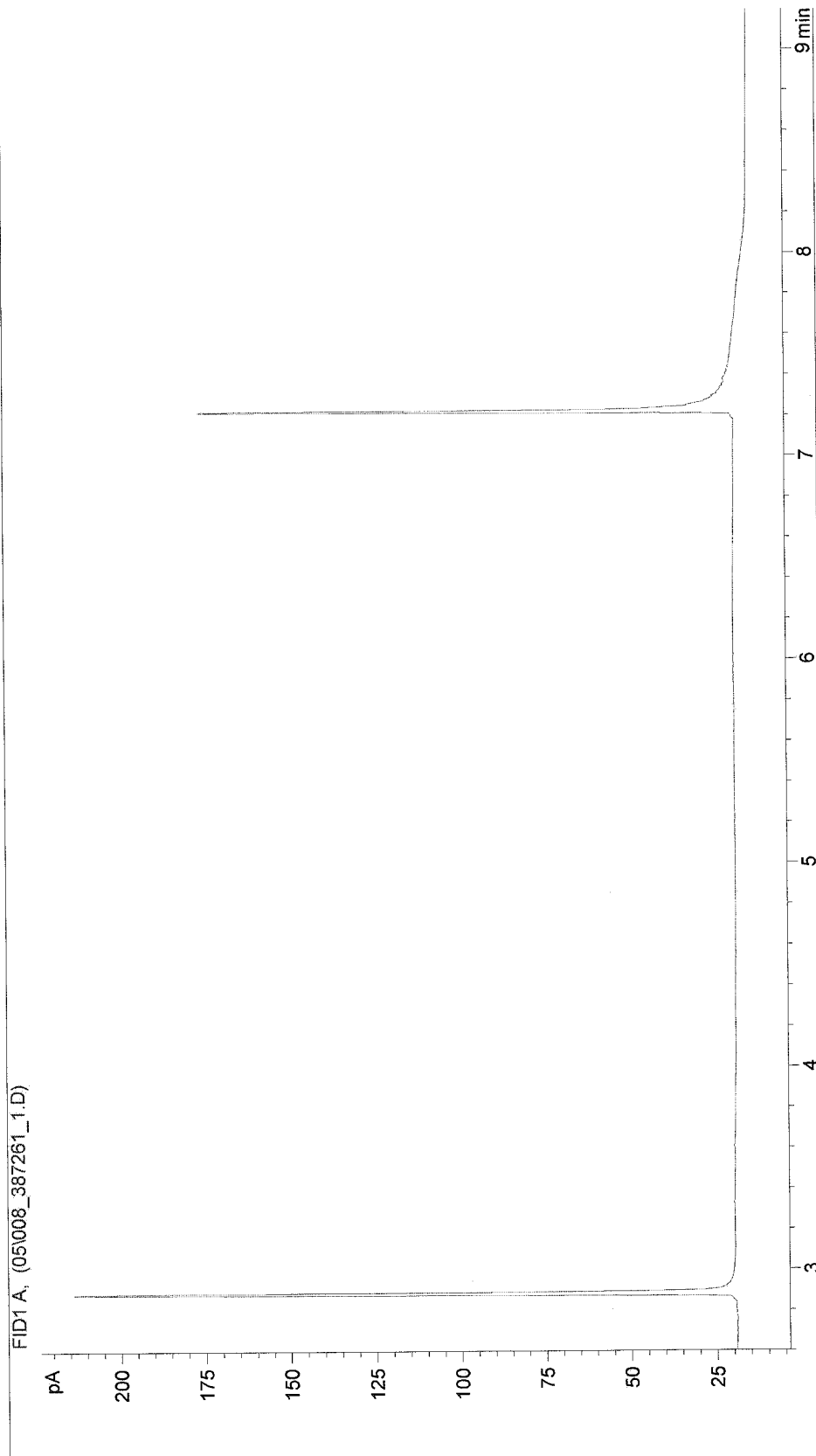
conform AS 3000: Barium (Ba) Lood (Pb) Cadmium (Cd) Cobalt (Co) Koper (Cu) Molybdeen (Mo) Nikkel (Ni) Kwik (Hg) Zink (Zn)
Som Xylenen (Factor 0,7) Som cis/trans-1,2-Dichlooretheen (Factor 0,7) Som Dichloorpropanen (Factor 0,7)

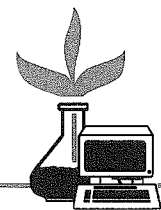
n) Niet geaccrediteerd

Chromatogram for Order No. 246291, Analysis No. 387261, created at 05.05.2011 04:32:15

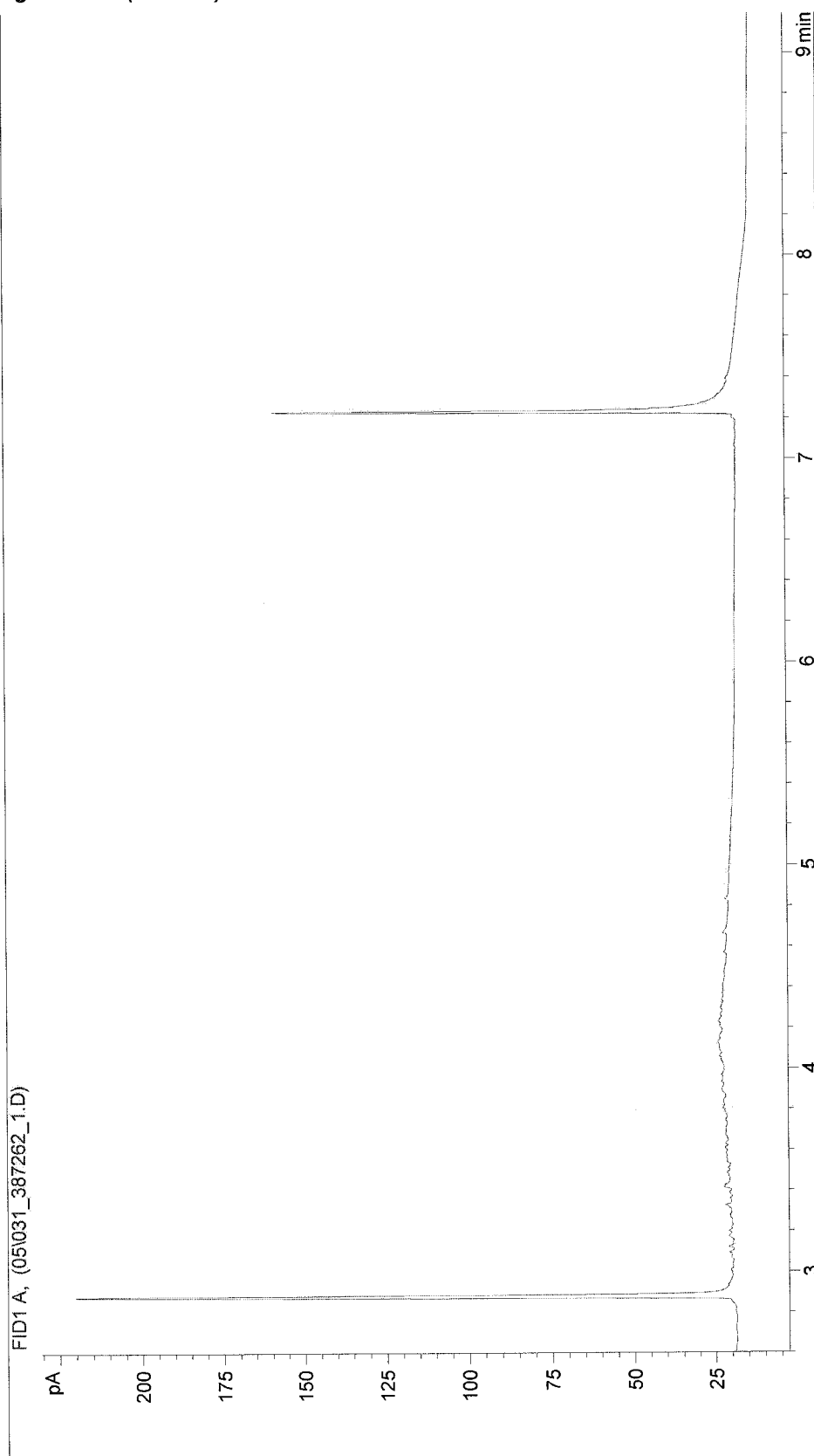
Monsteromschrijving: W1 01 (200-300)

Chromatogram for Order No. 246291, Analysis No. 387262, created at 05.05.2011 11:42:15

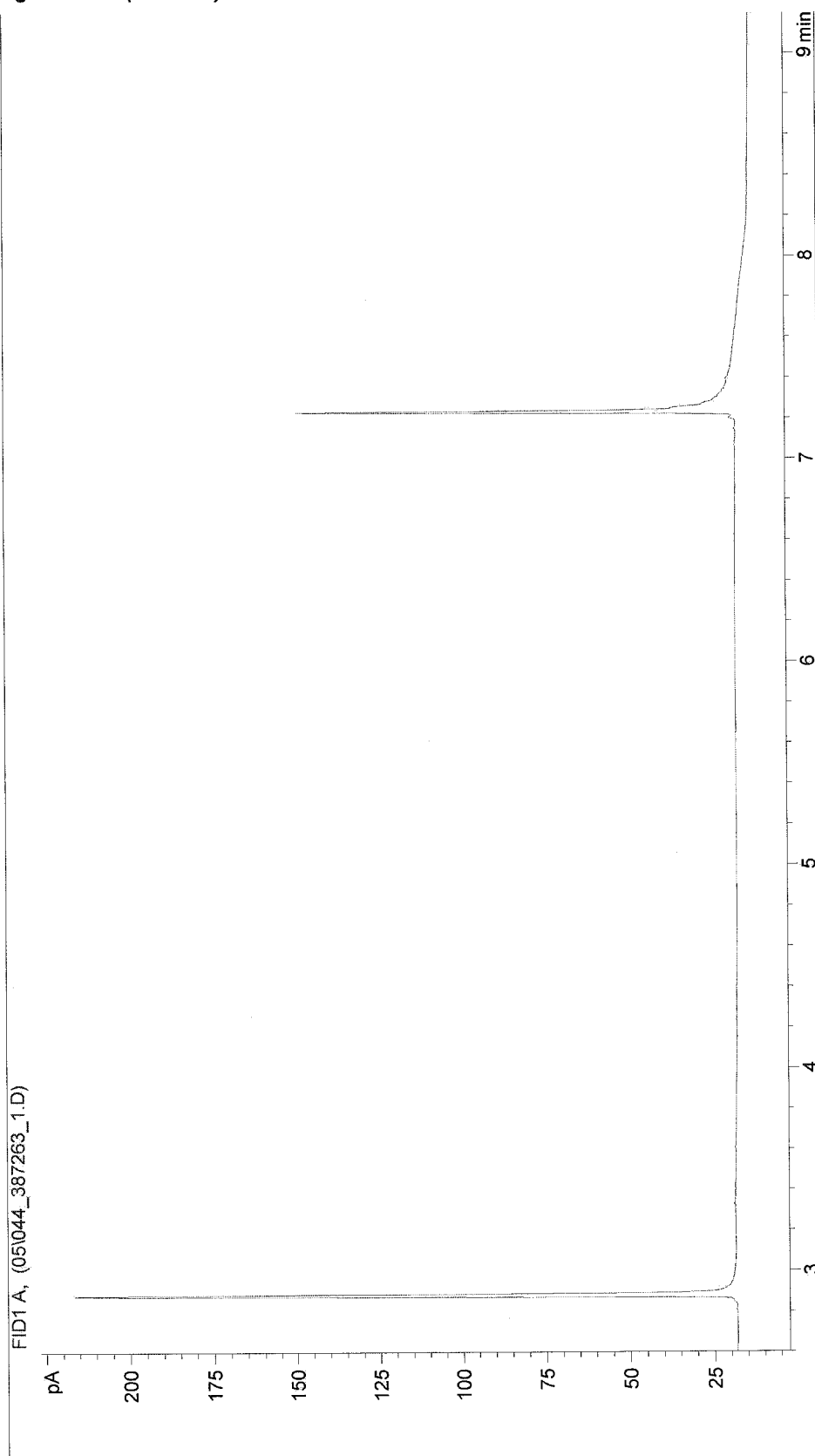
Monsteromschrijving: W17 17 (100-300)

Chromatogram for Order No. 246291, Analysis No. 387263, created at 05.05.2011 15:32:25

Monsteromschrijving: W19 19 (100-300)

BIJLAGE V

Voor humus en lutum gecorrigeerde normen voor grond van de Wet Bodembescherming (mg/kg d.s.)

humus (% op ds)	0.1 1			0.8 3.2			1 28			1.1 13		
lutum (% op ds)	AW	T	I	AW	T	I	AW	T	I	AW	T	I
Barium [Ba]				56	165	273	208	609	1009	116	340	564
Cadmium [Cd]				0,35	4,0	7,7	0,49	5,5	11	0,41	4,6	8,8
Kobalt [Co]				4,8	33	61	16	112	208	9,4	64	119
Koper [Cu]				20	58	96	37	105	174	27	77	127
Kwik [Hg]				0,11	13	26	0,15	18	36	0,12	15	30
Lood [Pb]				33	188	344	47	273	499	38	222	405
Molybdeen [Mo]				1,5	96	190	1,5	96	190	1,5	96	190
Nikkel [Ni]				13	26	38	38	73	109	23	44	66
Zink [Zn]				63	192	322	137	421	705	92	283	473
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 facto				1,5	21	40	1,5	21	40	1,5	21	40
PCB (7) (som, 0.7 factor)				0,0040	0,10	0,20	0,0040	0,10	0,20	0,0040	0,10	0,20
Minerale olie C10 - C40	38	519	1000	38	519	1000	38	519	1000	38	519	1000

Voor humus en lutum gecorrigeerde normen voor grond van de Wet Bodembescherming (mg/kg d.s.)

humus (% op ds)	1.8 17			3 14			3.2 11					
lutum (% op ds)	AW	T	I	AW	T	I	AW	T	I	AW	T	I
Barium [Ba]	141	412	683				104	304	505			
Cadmium [Cd]	0,43	4,9	9,3				0,42	4,7	9,0			
Kobalt [Co]	11	77	143				8,5	58	107			
Koper [Cu]	29	84	139				26	75	124			
Kwik [Hg]	0,13	16	31				0,12	15	29			
Lood [Pb]	41	235	430				38	219	400			
Molybdeen [Mo]	1,5	96	190				1,5	96	190			
Nikkel [Ni]	27	52	77				21	41	60			
Zink [Zn]	104	319	535				88	270	452			
Pak-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	1,5	21	40				1,5	21	40			
PCB (7) (som, 0.7 factor)	0,0040	0,10	0,20				0,0064	0,16	0,32			
Minerale olie C10 - C40	38	519	1000	57	779	1500	61	830	1600			

Toelichting bij de tabel:

De toetsingsnormen zoals vermeld in de Wet Bodembescherming worden gecorrigeerd voor de geldende lutum- en humuswaarden. In bovenstaande tabel worden de normen gegeven bij de voorkomende lutum- en humuswaarden in dit onderzoek.

AW = Achtergrondwaarde zoals vermeld in het Besluit Bodemkwaliteit
T = Tussenwaarde zoals vermeld in de Wet Bodembescherming
I = Interventiewaarde zoals vermeld in de Wet Bodembescherming

Grondwaternormen van de Wet Bodembescherming (µg/l)

	S	T	I
Barium [Ba]	50	338	625
Cadmium [Cd]	0,40	3,2	6,0
Kobalt [Co]	20	60	100
Koper [Cu]	15	45	75
Kwik [Hg]	0,050	0,18	0,30
Lood [Pb]	15	45	75
Molybdeen [Mo]	5,0	153	300
Nikkel [Ni]	15	45	75
Zink [Zn]	65	433	800
Benzeen	0,20	15	30
Ethylbenzeen	4,0	77	150
Tolueen	7,0	504	1000
Xylenen (som, 0.7 factor)	0,20	35	70
Styreen (Vinylbenzeen)	6,0	153	300
Naftaleen	0,010	35	70
Dichloormethaan	0,010	500	1000
Trichloormethaan (Chloroform)	6,0	203	400
Tetrachloormethaan (Tetra)	0,010	5,0	10,0
1,1-Dichloorethaan	7,0	454	900
1,2-Dichloorethaan	7,0	204	400
1,1,1-Trichloorethaan	0,010	150	300
1,1,2-Trichloorethaan	0,010	65	130
Vinylchloride	0,010	2,5	5,0
1,1-Dichlooretheen	0,010	5,0	10,0
1,2-Dichloorethenen (som, 0.7 facto	0,010	10,0	20
Trichlooretheen (Tri)	24	262	500
Tetrachlooretheen (Per)	0,010	20	40
Dichloorpropanen (0,7 som, 1,1+1,2+	0,80	40	80
Tribroommethaan (bromoform)			630
Minerale olie C10 - C40	50	325	600

Toelichting bij de tabel:

- S = Streefwaarde zoals vermeld in de Wet Bodembescherming
 T = Tussenwaarde zoals vermeld in de Wet Bodembescherming
 I = Interventiewaarde zoals vermeld in de Wet Bodembescherming

Toelichting / wijzigingen op de toetsingswaarden

Somparameters (faktor 0,7)

Bij de berekening van de somparameter worden voor de individuele componenten de resultaten, welke beneden de rapportagegrens liggen vermenigvuldigd met 0,7. De zo verkregen somwaarde kan worden getoetst aan de van toepassing zijnde normwaarde. Het toetsingsresultaat, alsmede de somwaarde (faktor 0,7) heeft geen verplichtend karakter. Het is aan de onderzoeker/adviseur om eventueel onderbouwd aan te geven hoe de toetsingsresultaten geïnterpreteerd dienen te worden.

Barium

Ten tijde van de inwerkingtreding van het Besluit bodemkwaliteit is afgesproken om het standaard analysepakket voor bodem uit te breiden met de stof barium. Door het opnemen van deze stof in het standaard analysepakket, is sinds de inwerkingtreding van het Besluit bodemkwaliteit veel inzicht verkregen in de aanwezigheid van deze stof in de bodem. Barium wordt vaak in hoge gehalten aangetroffen, omdat deze stof van nature voorkomt in de bodem. Het hoge gehalte van barium in de bodem leidt tot stagnatie en tot meer saneringsgevallen.

De normstelling voor barium veronderstelt dat barium mogelijk in een meer toxische variant voorkomt in de (water)bodem, grond en baggerspecie dan in de vorm waarvan in werkelijkheid sprake is. RIVM is gevraagd om advies te geven over de aanpassing van de norm voor barium.

In afwachting van dit advies is besloten om voor barium (tijdelijk) geen normen te hanteren. Deze tijdelijk buitenwerkingstelling geldt niet voor die situaties waarvan met zekerheid kan worden vastgesteld dat het om een antropogene (door menselijk handelen) bodemverontreiniging gaat. Het streven is om voor barium binnen enkele jaren een nieuw toetsingskader te introduceren.

Drins en DDT/DDE/DDD

Per 1 oktober 2008 zijn via de inwerkingtreding van de Circulaire bodemsanering, voor een aantal stoffen de interventiewaarden voor grond gewijzigd. De bodemnormen werden geactualiseerd op basis van nieuwe wetenschappelijke inzichten. Voor drins(som) betekende dit toen een verstrenging van de interventiewaarde van 4,0 mg/kg d.s. naar 0,14 mg/kg d.s., welke gebaseerd is op de risico's voor de ecologie. Het gevolg van deze verstrenging bleek de toename van het aantal gevallen van ernstige bodemverontreinigingen met uitsluitend risico's voor ecologie, welke ongewenst is.

Daarom heeft er een hernieuwde maatschappelijke afweging plaatsgevonden, waarbij weer teruggevallen wordt op de oude waarde van 4,0 mg/kg d.s. Vervolgens is gebleken dat er naast (som)drins de noodzaak bestaat om een aparte interventiewaarde voor aldrin vast te stellen. Voor aldrin is de interventiewaarde op 0,32 mg/kg d.s. vastgesteld (gebaseerd op onaanvaardbare humane risico's bij gebruik van de bodem voor wonen en tuin).

Voor DDT/DDE/DDD geldt hetzelfde als voor (som)drins, maar wijkt in die zin af dat de per 1 oktober 2008 geïntroduceerde aparte toets per stof van kracht blijft. Bij de heroverweging is vastgesteld dat de interventiewaarden voor DDT en DDE respectievelijk 1,7 en 2,3 mg/kg d.s. is (som is 4 mg/kg d.s.) en de interventiewaarde voor DDD blijft 34 mg/kg d.s. Bij deze interventiewaarden zijn er geen humane risico's.

BIJLAGE VI

Normatieve verwijzingen

Norm	Titel	Afwijkingen
NEN 5104	Geotechniek - Classificatie van onverharde grondmonsters	
NEN 5706	Richtlijnen voor de beschrijving van zintuiglijke waarnemingen tijdens de uitvoering van milieukundig bodemonderzoek	
NEN 5707	Bodem - Inspectie, monsterneming en analyse van asbest in bodem	
NEN 5709	Bodem - Monstervoorbehandeling voor de bepaling van organische en anorganische parameters in grond	
NVN 5720	Bodem - Waterbodem - Onderzoeksstrategie bij verkennend bodemonderzoek in waterbodem	
NEN 5725	Bodem - Landbodem - strategie voor het uitvoeren van vooronderzoek bij verkennend en nader onderzoek	
NTA 5727	Bodem - Monsterneming en analyse van asbest in waterbodem en baggerspecie	
NPR 5741	Bodem - Boorsystemen en monsternemingstoestellen voor grond, sediment en grondwater, die worden toegepast bij bodemverontreinigingsonderzoek	In afwijking op bijlage A, is het gebruik van een spuitboring tijdens het veldwerk niet toegestaan. In afwijking op artikel 6.2, zijn de in dit artikel genoemde richtlijnen t.a.v. diepten informatief en worden niet als beoordelingscriteria gehanteerd. In afwijking op artikel 6.6.1 is filtergrind vereist, tot 0,5 m boven de bovenzijde van het filter. Tevens wordt een laag bentoniet aangebracht direct op de grindlaag en is een halve meter dikke laag bentoniet op circa 0,5 meter beneden het grondoppervlak niet vereist.
NEN 5742	Bodem - Monsterneming van grond en sediment ten behoeve van de bepaling van metalen, anorganische verbindingen, matig-vluchtige organische verbindingen en fysisch-chemische bodemkenmerken	
NEN 5743	Bodem - Monsterneming van grond en sediment voor de bepaling van vluchtige verbindingen	In afwijking op artikel 5.3, moeten de grondmonsters, die geanalyseerd worden op vluchtige verbindingen (steekbussen), geconditioneerd bewaard worden in het veld en tijdens transport opdat de monsters niet opwarmen om de vervluchtiging en afbraak tegen te gaan. Dit bijvoorbeeld in een koelbox met koelelementen (ijs) of een koelkast.
ontwerp NEN 5744	Bodem - Monsterneming van grondwater ten behoeve van de bepaling van metalen, anorganische verbindingen, matig-vluchtige organische verbindingen en fysisch-chemische eigenschappen	In afwijking op artikel 5.2 is siliconenslang toegestaan voor de werking van een slangenpomp of als verbindingsmateriaal, mits de siliconenslang middels blanco monsterneming (zie BRL SIKB 2000 of AS SIKB 2000: Blanco bemonstering grondwater) gecontroleerd is op afgifte van stoffen.
NEN 5745	Bodem - Monsterneming van grondwater ten behoeve van de bepaling van vluchtige verbindingen	In afwijking op artikel 5.5 en in aansluiting op de NEN 5742, artikel 5.3, moeten de grondwatermonsters geconditioneerd bewaard worden in het veld en tijdens transport opdat de monsters niet opwarmen om de vervluchtiging en afbraak tegen te gaan. Dit bijvoorbeeld in een koelbox met koelelementen (of ijs) of een koelkast, zodat de ideale bewaarcondities, zijnde donker en een temperatuur van 1-5°C, wordt nagestreefd.
NEN 5766	Bodem - Plaatsing van peilbuizen ten behoeve van milieukundig bodemonderzoek	In afwijking op artikel 6.1.2 is filtergrind vereist, tot 0,5 m boven de bovenzijde van het filter. Tevens wordt een laag bentoniet aangebracht direct op de grindlaag en is een halve meter dikke laag bentoniet op circa 0,5 meter beneden het grondoppervlak niet vereist. In afwijking op artikel 6.3.2 is een duurzaam label met daarop de gegevens van de peilbuis (monsternemingsfilter) niet nodig, indien een andere duurzame identificatiemethode van de peilbuis wordt gebruikt.
NEN 5861	Milieu - Procedures voor de monsteroverdracht	
NEN 5896	Kwalitatieve analyse van asbest in materialen met polarisatiemicroscopie	
NEN 5897	Monsterneming en analyse van asbest in onbewerkt bouwen sloopafval en granulaat	
NEN 6411	Water - Bepaling van de pH	
NEN 7777	Milieu - Prestatiekenmerken van meetmethoden	
NEN-EN-ISO 5667-3	Water - Monsterneming - Deel 3: Richtlijn voor de conservering en behandeling van watermonsters	
NEN-ISO 7888	Water - Bepaling van het elektrisch geleidend vermogen	
ADV 223	Leeswijzer voor het gebruik van asbest-bodemnormen	
SKB-rapport SV 515	Asbest in bodem	

Bij ongedateerde verwijzingen is de laatste versie van het document (met inbegrip van wijzigingsbladen) waarnaar is verwezen van toepassing.

TOEGEPASTE WERKWIJZE EN BEMONSTERINGSTECHNIEKEN

De werkwijze en de manier van monsternamen worden, tenzij anders vermeld, uitgevoerd conform het gestelde in de Voorlopige Praktijkrichtlijnen voor monsternamen en analyse bij bodemverontreiniging van het Ministerie van VROM (VPR, 1988).

1. **Grondboringen tot aan de grondwaterspiegel**

Voor het verrichten van grondboringen tot aan de grondwaterspiegel, wordt in de meeste gevallen gebruik gemaakt van de Edelmanboor met een diameter van 60 of 90 mm. Indien er grindrijke lagen of puin in de bodem voorkomen, dan wordt gebruik gemaakt van een grind- of puinboor. In veenachtige- of ongerijpte kleigronden, wordt gebruik gemaakt van een guts.

2. **Grondboringen onder de grondwaterspiegel**

Bij grondboringen onder de grondwaterspiegel wordt, afhankelijk van de samenstelling van de bodem, gebruik gemaakt van een Edelmanboor of een pulsboor. Als de bodem voldoende samenhangend vermogen bezit, om de vorm van het boorgat te behouden (bijvoorbeeld in klei of leem), dan wordt gebruik gemaakt van een Edelmanboor. Wanneer de structuur van de bodem zodanig is dat de vorm van het boorgat niet behouden blijft tijdens het omhoog halen van de grondboor, dan wordt een boorgatmantel toegepast. Deze bestaat uit een kunststofbuis met een diameter van 90 mm. Het boren gebeurt dan met pulsapparatuur, waarbij de grond door de aanwezigheid van het grondwater in vloeibare vorm naar boven wordt gehaald. Indien dit noodzakelijk is wordt bij het pulsen (zo weinig mogelijk) werkwater toegepast.

3. **Plaatsing van peilbuizen**

Bij de plaatsing van peilbuizen wordt gebruik gemaakt van uit HDPE of PVC bestaande buisstukken. De buisverbindingen bestaan uit schroefdraad- of moefverbindingen. Deze verbindingen worden niet gelijmd. De onderste meter (filter) van de peilbuis is geperforeerd. Aan de onderzijde wordt de peilbuis afgesloten met een kunststof dop. Om de filterbuis wordt, enkel bij slecht doorlatende grondsoorten, tot circa 0,20 m. boven het filter, om de instroming van fijn grondmateriaal in de filterbuis zo veel mogelijk tegen te gaan, een gewassen nylonkous aangebracht.

Het boorgat rondom de ingebrachte filterbuis wordt indien dit voor de goede werking van de peilbuis noodzakelijk mocht zijn, tot 0,50 m. boven het filter gevuld met uitgedroogd filtergrind. Indien in het doorboorde boorprofiel slecht doorlatende lagen worden aangetroffen, worden ter hoogte van deze lagen kleikorrels (bentoniet) in het boorgat gebracht. Worden er in de peilbuis meerdere filters op verschillende diepten geplaatst, dan worden in het boorgat tussen de verschillende filters kleikorrels aangebracht, om verticale waterstroming te voorkomen. De bovenste 0,50 m. van het boorgat wordt indien er sprake kan zijn van instroming van regenwater afgewerkt met kleikorrels.

Na het plaatsen van de peilbuis, wordt deze schoon gepompt door minimaal drie maal de inhoud van het boorgat af te pompen. Indien werkwater is gebruikt, wordt behoudens driemaal de inhoud van het boorgat, tevens de hoeveelheid ingebracht werkwater afgepompt. Ter controle wordt doorgepompt totdat de EC van het grondwater constant is.

4. **Grondmonsternamen**

Het uit een boring komende materiaal wordt zodanig uitgelegd, dat een strook geboorde grond overeenkomt met een meter boorgat. Indien nodig wordt de grond uitgelegd op een folie, teneinde bijmenging van de ondergrond te voorkomen. De monsternamen vindt plaats door de grond in nieuwe glazen potten over te brengen. Ten einde vervluchtiging van componenten tegen te gaan worden de potten volledig gevuld met grond.

Indien geen zintuiglijke verontreinigingen worden waargenomen, wordt de grond bemonsterd via trajecten van een halve meter (bijvoorbeeld B1-1 is het monster van MV 0,00 tot MV - 0,50 etcetera). Indien zintuiglijke verontreinigingen worden waargenomen, wordt per verontreinigde laag bemonsterd.

Bij zeer vluchtige stoffen wordt in de regel gebruik gemaakt van steekbussen waarin het monster luchtdicht wordt opgeslagen ten behoeve van analyse in het laboratorium. Bij minder vluchtige stoffen worden de monsters genomen voordat de boorbeschrijving wordt gemaakt, teneinde vervluchtiging zo veel mogelijk te voorkomen. De grondmonsters worden in afwachting van de afvoer naar het laboratorium gekoeld opgeslagen.

5. **Grondwatermonsternamen**

Grondwatermonsters worden -indien er gezien de situering geen gevaar bestaat voor het storen van de peilbuis door vandalen of anderszins- minimaal één week nadat de peilbuis is geplaatst genomen. Indien het filter tussen de MV - 5,00 m. en MV - 10,00 m. is geplaatst, wordt een wachttijd van twee weken in acht genomen. Voordat een grondwatermonster wordt genomen, wordt de peilbuis nogmaals afgepompt. Het afpompen gebeurt met een accupompje.

De monsternamen van het grondwater wordt uitgevoerd met een vacuumpomp of een kogelkleppompje. Indien het grondwater dieper dan MV - 5,00 m. aanwezig is, dan vindt de monsternamen plaats met een kogelkleppompje. Bij het opvangen van het watermonster wordt turbulentie in de monsterfles zo veel mogelijk voorkomen. Voor de analyse op zware metalen, wordt het watermonster in het laboratorium gefiltreerd over een filter van 0,45 µm en vervolgens aangezuurd met HNO₃ tot pH=2,00.

De monsters worden opgevangen in speciaal voorbehandelde glazen flessen (t.b.v. analyse op zware metalen in kunststof fles). De flessen worden volledig gevuld, teneinde vervluchtiging van componenten uit het grondwater tegen te gaan. Vervolgens worden de flessen gekoeld opgeslagen.

BIJLAGE VII

GERAADPLEEGDE BRONNEN

BIJLAGE VII

Informatiebron	Te raadplegen bron	Geraad-pleegd	Opmerkingen
Historie	Eigenaar / gebruiker	X	
	Archief bouw- en woningtoezicht	X	
	Gemeente-ambtenaar milieuzaken	X	
	Hinderwet archief	X	
	Archief Wet Milieubeheer	X	
	Archief ondergrondse tanks	X	
	Vergunningen (eventueel)	-	
	Luchtfoto (eventueel)	-	
	Oud kaartmateriaal (eventueel)	-	
	Interviews (eventueel)	-	
	Kamer van Koophandel (eventueel)	-	
	Streek- of Rijksarchief (eventueel)	-	
Huidige situatie	Eigenaar / gebruiker	X	
	Gemeente-ambtenaar milieuzaken	X	
	Locatie-inspectie	X	
	Omwonenden (eventueel)	-	
Toekomstige situatie	Eigenaar / gebruiker	X	
	Gemeente-ambtenaar milieuzaken	X	
Bodemopbouw en geohydrologie	Bodemkaart Nederland	X	
	Grondwaterkaart	X	
	Geologische kaart	X	
	Archief bodemonderzoeken	X	